

BIBLIOGRAFIE VAN DE GESCHIEDENIS VAN GENT 1995-1996

Leen Charles, René De Herdt en Marie Christine Laleman

Inventarissen, archiefbeschrijvingen, repertoria, bibliografieën (nr. 521-541), Archeologische kronieken (nr. 542-566), Algemeen (nr. 567-575), Prehistorie, Romeinse en Merovingische tijden (nr. 576-587), Middeleeuwen (nr. 588-614), Moderne Tijden (nr. 615-628), Hedendaagse tijd (nr. 629-652), Industriële archeologie (nr. 653-662), Kerkgeschiedenis, kloosters (nr. 663-672), Gebouwen, monumenten, stadsbeeld (nr. 673-725), Kunst, cultuur (nr. 726-758), Materiële cultuur (nr. 759), Heemkunde, volkskunde, genealogie (nr. 760-808), Biografieën (nr. 809-839).

Inventarissen, archiefbeschrijvingen, repertoria, bibliografieën

- 521 *Bibliografie van Johan Decavele*, in DE ZUTTER J., L. CHARLES en A. CAPITEYN, *Qui valet ingenio. Liber Amicorum Johan Decavele*, Gent, 1996, p. 7-15.
- 522 CHARLES L., R. DE HERDT en M. C. LALEMAN, *Bibliografie van de geschiedenis van Gent 1994-1995*, in *Handelingen van de Maatschappij voor Geschiedenis en Oudheidkunde te Gent*, XLIX, (1995), p. 283-332.
- 523 COPPENS H., *Het Rijksarchief. Les Archives de l'Etat*, (*Algemeen Rijksarchief, Miscellanea Archivistica, Studia*, nr. 87), Brussel, 1996, 74 blz.
Algemene beschrijving van de taken en de activiteiten van het Rijksarchief, vergezeld van een overzicht van de verschillende rijksarchieven in de provinciën. Geïllustreerd.
- 524 DEMUYNCK G., *Het fonds "Vreemde Steden" in het Stadsarchief Gent (Zomergem als voorbeeld)*, in *Vlaamse Stam*, 32, (1996), nr. 2, p. 76-80.
525. *Inventaire archéologique - Fiche nr. 427 - Verzameling Huizenplans*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 24, (1996), nr. 6, p. 307-309. Geïllustreerd.
526. MAES J., *Beschermd Cultureel Patrimonium in het Vlaamse Gewest, (Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, A.R.O.H.M., Afdeling Monumenten en Landschappen)*, Brussel, 1996, s.p.
Deze beknopte inventaris geeft een overzicht van de wettelijk beschermde monumenten, landschappen, stads- en dorpsgezichten, evenals van het beschermde kunstpatrimonium tot 31 december 1995. Het

overzicht is in tabelvorm en volgt de alfabetische rangschikking per gemeente. Voor elk van de opgegeven items vermeldt de auteur het statuut en de datum van het betreffende besluit. Voor Gent omvat deze inventaris zevenendertig steekkaarten.

527. MEERSSEMEN S., *Index 1977-1994*, in *Stadsarcheologie. Bodem en monument in Gent*, 18, (1994), nr. 3-4, p. 33-105.
Repertorium met titelindex, auteursindex en namenindex op de jaargangen van het tijdschrift *Stadsarcheologie*, vanaf 1985 *Stadsarcheologie. Bodem en monument in Gent* over de jaargangen 1977-1994 en over de andere publicaties die door de Gentse Vereniging voor Stadsarcheologie V.Z.W. werden uitgegeven. Het gaat meer bepaald om VANMOERKERKE, J., *Het Mesolithicum te Gent*, Gent, 1982, *Het Toreken te Gent*, Gent, 1984 en *7 Bruggen. Historiek en restauratie van zeven Gentse Leiebruggen*, Gent, 1987, beide laatste publicaties met een samenwerking van verscheidene auteurs.
528. NUYTTENS M., *Inventariseren van instellingsarchieven uit het Ancien Régime. Casus: het archief van de Staten van Vlaanderen*, in DE ZUTTER J., L. CHARLES en A. CAPITEYN, *Qui valet ingenio. Liber Amicorum Johan Decavele*, Gent, 1996, p. 393-402.
529. PERSOONS E., *Goed archiefbeheer veronderstelt een sluitend netwerk van gemeentelijke archiefdiensten*, in DE ZUTTER, J., L. CHARLES en A. CAPITEYN, *Qui valet ingenio. Liber Amicorum Johan Decavele*, Gent, 1996, p. 403-416.
530. POELMAN R., *Het archief van de Sint-Amandusparochie in Sint-Amandsberg*, in *Heemkundig Nieuws*, 23, (1995), nr. 4, p. 2-3.
Verslag van de bevindingen in voorbereiding op de inventarisatie van het archief dat onder meer verslagboeken van de kerkraad bevat, oude parochieregisters en doopregisters van de Sint-Amanduskapel uit de 18de en 19de eeuw.
531. POELMAN R., *Inhoudstafel op de jaarboeken van de Oost-Oudburg*, in *Jaarboek De Oost-Oudburg*, XXXI, (1995), p. 137-151.
Index op de jaarboeken over de periode 1963-1995 met registers op auteursnamen, plaatsnamen en persoonsnamen.
532. VAN TWEMBEKE J., *De Pinte een jong dorp met een oud verleden*, in *Jaarboek Heemkring Scheldeveld*, XXV, (1996), p. 109-194.
Een landboek voor De Pinte van 1657, gecombineerd met projectie van de percelen en van hun beschrijving op de z.g. Popkaart, vormt het uitgangspunt voor een ruimere bespreking over het ontstaan en de betekenis van landboeken voor de landschaps- en cultuurgeschiedenis.

BIBLIOGRAFIE VAN DE GESCHIEDENIS VAN GENT 1995-1996

De bijdrage geeft ook een lijst van de toponiemen in het landboek met verklaringen die ook voor andere gemeenten van toepassing kunnen zijn. Geïllustreerd.

533. VELLE K., *Bronnen voor de geschiedenis van "Het Scheldeveld": het archief van de provincie Oost-Vlaanderen (ca. 1870-1914)*, in *Jaarboek van de Heemkring Scheldeveld*, (1995), nr. XXIV, p. 69-125.
De bijdrage beklemtoont het belang van de provincie-archieven voor de lokale en regionale geschiedschrijving en behandelt verder de bronnenreeksen die in het Rijksarchief in Beveren-Waas worden bewaard en betrekking hebben op het Scheldeveld. Behalve de Gentse deelgemeenten Afsnee, Sint-Denijs-Westrem en Zwijnaarde gaat het verder over De Pinte, Deurle, Eke, Nazareth, Sint-Martens-Latem en Zevegem.
534. VERBRUGGEN P., *Cherchez la femme dans les archives de l'AMSAB*, in *Brood en Rozen*, 1, (1996), p. 89-99.
Tot de Eerste Wereldoorlog is er weinig materiaal aanwezig. Voor het Interbellum is het bronnenmateriaal omvangrijker. Voor de naoorlogse periode is heel wat archiefmateriaal bewaard in diverse organisaties. Met eindnoten.
535. VERHULST A., *Aperçu bibliographique des études parues depuis la mort de Henri Pirenne (1935) sur l'origine et l'histoire des villes dans les anciens Pays-Bas avant l'an mil*, in VERHULST A. (ed.) *Anfänge des Städtewesens an Schelde, Maas und Rhein bis zum Jahre 1000*, Köln-Weimar-Wien, 1996, p. XXXVII-XLI.
Franse versie van de inleiding tot de elders vermelde bibliografie in dit boekwerk.
536. VERHULST A., *Bibliographische Uebersicht über die seit 1935 erschienen Forschungen zur Entstehung und Frühgeschichte der Städte in den Niederlanden vor dem Jahre 1000*, in VERHULST A. (ed.), *Anfänge des Städtewesens an Schelde, Maas und Rhein bis zum Jahre 1000*, Köln-Weimar-Wien, 1996, p. XV-XXXV.
In de bibliografie nemen de ontwikkeling van Gent vóór het jaar 1000 en de gepubliceerde studies over dit onderwerp een belangrijke plaats in.
537. VERKERKEN D. en W. GROOTAERS, *Repertorium Ordinis Fratrum Sancti Augustini Provincia Coloniae - Provincia Belgica 1252-1995*, (Augustijns Historisch Instituut), Leuven-Heverlee, 1996, 647 blz.
Nuttig werkinstrument dat bedoeld is als stand van zaken in het propografisch onderzoek in de geschiedenis van de augustijnen in de Lage Landen. Bevat ongeveer 7000 namen van augustijnen die in de Nederlanden leefden tussen 1252 en 1995. Opgesteld onder meer op basis van professieboeken van de kloosters, dodenlijsten en secundaire literatuur.

538. VERVUST A., *Landtboeck der prochie ende heerlyckhede van Merlebeke, 1782. Deel 1 Percelen met eigenaar en gebruiker, Deel 2 Kaarten, toponiemen en straten*, Gent, 1995, 225 blz. en 28 blz. met 25 wijkbladen. Interessante analyse van een bron die zelden in de belangstelling staat; met namenlijsten en detailkaarten van de verschillende wijken.
539. VIAENE P., *Bibliografie Industriële Archeologie & Industrieel Erfgoed in België*, in *Tijdschrift voor Industriële Cultuur*, 13, (1995), nr. 4, p. 3-29.
540. VIAENE P. en P. SCHOLLIERS, *Bibliografie industriële archeologie & industrieel erfgoed in België (V)*, in *Tijdschrift voor Industriële Cultuur*, 13, (1995), nr. 4, p. 3-29.
Met verscheidene vermeldingen over Gent of betreffende aspecten van het industriële verleden die ook tot de kennis over Gent kunnen bijdragen. Geïllustreerd.
541. *Vlaamse archief-, bibliotheek- en documentatiegids 1996-'98. Adresboek van in Vlaanderen en Brussel gevestigde archieven, bibliotheken en documentatiecentra*, (Vlaamse Vereniging voor Bibliotheek-, Archief- en Documentatiewezenen), Antwerpen, 1996, 370 blz.
Uiterst handig repertorium, opgesteld per gemeente en vervolgens naar bibliotheektype: openbare universitaire bibliotheken, archiefbibliotheken, wetenschappelijke en speciale bibliotheken, en documentatiecentra. Met register op instelling, personen en onderwerpen.

Archeologische kronieken

542. BALTHAZAR H., *Archaeologica, architectuur en archivalia, meer dan alleen een alliteratie in Stadsarcheologie. Bodem en monument in Gent*, 18, (1994), nr. 3-4, p. 36-37.
543. BAVAY G., *Décrypter le lotissement urbain. Propositions à partir d'une étude de cas*, in *Herbeumont. Actes LIIe Congrès de la Fédération des Cercles d'Archéologie et d'Histoire de Belgique*, Namur, 1996, dl. 1, p. 45-46.
Aan de hand van een studie over Soignies (Zinnik) vraagt de auteur de aandacht voor de perceelsstructuur als beeldbepalend element voor de ontwikkeling van het stedelijke landschap.
544. CROMBE P., *Resultaten van 5 jaar mesolithisch onderzoek in zandig Vlaanderen (Oost- en West-Vlaanderen)*, in *Herbeumont. Actes LIIe Congrès de la Fédération des Cercles d'Archéologie et d'Histoire de Belgique*, Namur, 1996, dl. 1, p. 20.

BIBLIOGRAFIE VAN DE GESCHIEDENIS VAN GENT 1995-1996

545. DE BOE G. & F. VERHAEGHE, *Archeologie en archeologisch patrimonium in Vlaanderen, in Openbaar Kunstbezit in Vlaanderen*, 34, (1996), nr. 3, p. 3-8.
Beknopt overzicht van de ontwikkeling van de archeologie in Vlaanderen, met vermelding van de Universiteit Gent en de Gentse stadsarcheologie. Geïllustreerd.
546. DECAVELE, J., *Heilzame bewustmaking in Stadsarcheologie. Bodem en monument in Gent*, 18, (1994), nr. 3-4, p. 54-55.
547. DE MEULEMEESTER J., M.C. LALEMAN en A. MATTHYS (ed.), *Archaeologia Mediaevalis*, Brussel, 1996, nr. 19, 95 blz., met bijhorend bibliografisch overzicht.
Samenvattingen van de middeleeuwse en post-middeleeuwse archeologie in België en enkele aangrenzende streken op basis van terreinwerk en onderzoeksprojecten in 1995.
548. DESMET G., M.C. LALEMAN, G. STOOPS en P. SWIMBERGHE, *Pottenbakkersbedrijvigheid in Gent (O.-Vl.)*, in *Archaeologia Mediaevalis*, (1996), nr. 19, p. 31.
Met een korte toelichting over productie-afval van een lokale pottenbakkerij uit het midden en/of de tweede helft van de 14de eeuw, gelegen tussen de Steendam en de Sint-Jansdreef, evenals van een concentratie pottenbakkersafval, vermoedelijk uit het tweede kwart van de 17de eeuw, die in het Bijloke-areaal werd opgegraven en de overgang illustreert van majolica naar faïence.
549. ERVYNCK A en M. PIETERS, *Aandacht voor de natuur*, in *Openbaar Kunstbezit in Vlaanderen*, 34 (1996), nr. 3, p. 8-10.
De auteurs vestigen de aandacht op de studie van de natuurlijke omgeving bij het onderzoek van het menselijk handelen in het verleden. De betekenis van plant- en dierresten in archeologische context wordt beknopt toegelicht. Geïllustreerd.
550. EVERAERT G., P. HOFFSUMMER & M.C. LALEMAN, *Een 13de eeuwse sporenkap*, in: *Programma Gentse stadsconcerten 7 december 1996*, Gent, 1996, s.p.
Beknopt overzicht van de archeologische en dendrochronologische bevindingen met betrekking tot de dakconstructie van de middeleeuwse ziekenzaal in de Bijlokesite. Geïllustreerd.
551. HOFFSUMMER P. en D. HOUBRECHTS, *Dendrochronologie en Belgique et régions limitrophes*, in *Archaeologia Mediaevalis*, (1996), nr. 19, p.43-45.
Met vermelding van het dendrochronologisch onderzoek en de daterings-

resultaten voor de dakconstructies boven de kapel van het Bijlokehospitaal (1260-1265) en boven het Vleeshuis (1406-1426) aan de Groentenmarkt.

552. LALEMAN M.C., *Archeologie in Gent. Een beknopte kennismaking*, in *Nautilus Info*, 20, (1996), nr. 7, p. 5-9. Geïllustreerd.
553. LALEMAN M.C., *Het Mariahospitaal*, in *Programma Gentse Stadsconcerten, maandag 7 oktober 1996*, Gent, 1996, s.p.
Over het ontstaan van het Bijlokehospitaal. Geïllustreerd.
554. LALEMAN M.C., *De middeleeuwse ziekenzaal*, in *Programma Gentse Stadsconcerten zaterdag 23 november 1996*, Gent, 1996 s.p. (3 pp.)
Beknopte bouwhistorische schets over de 13de-eeuwse ziekenzaal van het Bijlokehospitaal. Geïllustreerd.
555. LALEMAN M.C., *Stadsarcheologie. Bodem en monument in de Gentse geschiedschrijving*, in *Stadsarcheologie. Bodem en monument in Gent*, 18, (1994), nr. 3-4, p. 27-32. Geïllustreerd.
556. LALEMAN M.C., *Stadsarcheologie in Gent. Een beknopt overzicht*, in *Stadsarcheologie. Bodem en monument in Gent*, 18, (1994), nr. 3-4, p. 11-16. Geïllustreerd.
557. LALEMAN M.C., *Stadsarcheologie in Gent*, in *Openbaar Kunstbezit in Vlaanderen*, 34 (1996), nr. 3, p. 41-42. Geïllustreerd.
558. LALEMAN M.C. en G. STOOPS, *Stadsarcheologisch onderzoek in Gent (O.VI.)*, in *Archaeologia Mediaevalis*, (1996), nr. 19, p. 46-49.
Overzicht van de belangrijkste archeologische interventies en onderzoeksresultaten voor 1995.
559. OTTE M., *Spécificités de la Préhistoire belge*, in *Herbeumont. Actes IIIe Congrès de la Fédération des Cercles d'Archéologie et d'Histoire de Belgique*, Namur, 1996, dl. 1, p. 25.
560. VANACKER D., *De warmte van de oude stad*, in *Stadsarcheologie. Bodem en monument in Gent*, 18, (1994), nr. 3-4, p. 80-81.
561. VAN DE WALLE R., *De Gentse Vereniging voor Stadsarcheologie V.Z.W. Een terugblik*, in *Stadsarcheologie. Bodem en monument in Gent*, 18, (1994), nr. 3-4, p. 17-26. Geïllustreerd.
562. VAN STRYDONCK M., L. FOREST, M. LANDRIE, V. HENDRIX, K. VAN DER BORG en A.F.M. DE JONG, *Royal Institute for Cultural Heritage Radio-carbon Dates XV*, (*Koninklijk Instituut voor het Kunstpatrimonium*), Brussel, 1995, 48 blz.

Dit overzicht omvat resultaten van radiokoolstofdateringen met betrekking tot de vulling van een gracht aan de Gouvernementsstraat, die kan worden aangezien als een onderdeel van de vermoedelijk 9de-eeuwse portusomwalling.

563. *Vondstmeldingen*, in *Stadsarcheologie. Bodem en monument in Gent*, 19, (1995), nr. 2, p. 30-38.

Mededeling van archeologische bevindingen en vondsten: middeleeuwse gebouwresten, een waterput en renaissancesculpturen (Sint-Baafsplein 32-34), de reftervleugel van de Sint-Pietersabdij met diverse bouwfases vanaf de middeleeuwen en restanten van wandschilderingen uit de late middeleeuwen (Sint-Pietersplein), middeleeuwse muurrstenen en een waterput (Werregarenstraat 2) en een beperkt bodemonderzoek (Desteldonk, Sprendonkstraat). Geïllustreerd.

564. *Vondstmeldingen*, in *Stadsarcheologie. Bodem en monument in Gent*, 19, (1995), nr. 3, p. 40-53.

Mededelingen van archeologische bevindingen en vondsten: bouwkundige sporen en ontwikkelingsfasen van het hospitaalsite van de Bijloke met gegevens over de middeleeuwse omheiningsmuur, een 17de-eeuwse pottenbakkersafval (majolica, faïence) (Bijlokekaai), een tegel met tinglezuur (Drabstraat), een stenen interieurelement met nonnenhoofdje (Goudenleeuwplein), stenen kanonskogels (Kuipgat), Romeinse en recente grondsporen (Sint-Bernadettestraat), bouwkundige sporen en ontwikkelingsfasen van de reftervleugel en de oostvleugel van de Sint-Pietersabdij, evenals een laat-middeleeuws vondstenensemble en post-middeleeuwse graffiti op vensterdorpels in de zuidelijke kruisgang (Sint-Pietersplein), en tenslotte middeleeuwse gebouwsporen (Vrijdagmarkt). Geïllustreerd.

565. *Vondstmeldingen*, in *Stadsarcheologie. Bodem en monument in Gent*, 19, (1995), nr. 4, p. 35-48.

Mededelingen van archeologische bevindingen en vondsten: bouwkundige elementen over de middeleeuwse ziekenzaal van de Bijloke, glasraamfragmenten uit de 13de-18de eeuw afkomstig uit de kapel naast de vermelde ziekenzaal en de gegevens over de bouwkundige evolutie van het 19de-eeuwse Anatomisch Instituut (Bijlokekaai), gebouwsporen over diverse ontwikkelingsfasen, botanische resten, dendrochronologisch onderzoek en een 'chimney pot' in steengoed in het huis 'De Spiegel' (Goudenleeuwplein), een kaaimuur (Korenlei), torenresten (Prinsenhof), gebouwsporen en wandschilderingen in de reftervleugel en gegevens over de middeleeuwse oostvleugel van de Sint-Pietersabdij (Sint-Pietersplein), sporen van een kaaimuur met ring (Tussen 't Pas) en middeleeuwse huisresten in het Hotel d'Hane Steenhuyse (Veldstraat). Geïllustreerd.

566. *Vondstmeldingen*, in *Stadsarcheologie. Bodem en monument in Gent*, 20, (1996), nr. 1, p. 36-41.
Mededelingen over archeologische bevindingen en vondsten: bouwgeschiedenis en bouwkundige elementen van een in oorsprong middeleeuws stadshuis (Goudenleeuwplein 1-2), stratigrafische opbouw van een plein (Groentenmarkt), een houten balkenzoldering met unieke beschildering (Langemunt 6) en een middeleeuws stadshuis (Vrijdagmarkt 25). Geïllustreerd.

Algemeen

567. ART J. (red.), *Hoe schrijf ik de geschiedenis van mijn gemeente? deel 3a. Hulpwetenschappen*, (Centrum voor Geschiedenis Universiteit Gent), Gent, 1995, 310 blz.
Met bijdragen van I. HOSTE, *De geschiedenis van mijn gemeente: hoe begin ik eraan?* (p. 17-34), W. PREVENIER, *Paleografie* (p. 35-73), ID., *Zegelkunde* (p. 75-89), ID., *Chronologie* (p. 91-128), E. THOEN, *Historische metrologie* (p. 129-148), M. BOONE, *Muntgeschiedenis middeleeuwen* (p. 149-165), J. DECAVELE, *Genealogie* (p. 167-193), G. CROENEN, *Heraldiek* (p. 195-213), M. DEVOS, *Naamkunde* (p. 215-277), J. VAN KEYMEULEN, *Dialectologie* (p. 279-306).
568. DAUCHY S., *De processen in beroep uit Vlaanderen bij het Parlement van Parijs (1320-1521)*, (*Verhandelingen van de Koninklijke Academie voor Wetenschappen, Letteren en Schone Kunsten van België*, Klasse der Letteren, nr. 154), Brussel, 1995, 328 blz.
Met kritisch apparaat, bibliografie en index van persoons- en plaatsnamen.
569. DE BAETS A., *Bijdragen tot de Geschiedenis van Melle*, (*Heemkundige Vereniging De Gonde*), Melle, 1996, 205 pp.
De auteur brengt onder de vorm van beknopte overzichtelijke hoofdstukken nieuwe inzichten over het verleden van Melle. De bijdragen vormen een aanvulling en in bepaalde opzichten correcties bij de in 1962 verschenen *Geschiedenis van Melle* van H. Verbist. De aanknopingspunten met Gent en het verleden van de hele Gentse regio zijn talrijk. Geïllustreerd.
570. DE VROEDE M., "Kwezels" en "zusters". *De Geestelijke dochters in de Zuidelijke Nederlanden, 17de en 18de eeuw*, (*Verhandelingen van de Koninklijke Academie voor Wetenschappen, Letteren en Schone Kunsten van België*, Klasse der Letteren, nr. 152), Brussel, 1994, 322 blz.
Met kritisch apparaat, bibliografie en index van persoons- en plaatsnamen.

BIBLIOGRAFIE VAN DE GESCHIEDENIS VAN GENT 1995-1996

571. DE ZUTTER J., L. CHARLES en A. CAPITEYN, *Qui valet ingenio. Liber Amicorum Johan Decavele*, Gent, 1996, 532 blz.
 Huldeboek ter gelegenheid van het 25-jarig ambtsjubileum van de Gentse stadsarchivaris, met bijdragen van diverse auteurs (zie aldaar) over in hoofdzaak Gentse (cultuur-)historische onderwerpen.
572. ERENSTEIN R.L. (red.), *Een theatergeschiedenis der Nederlanden. Tien eeuwen drama en theater in Nederland en Vlaanderen*, Amsterdam, 1996, 915 blz.
 Met bijdragen betreffende Gent: D. COIGNEAU D., *9 december 1448: De statuten van rederijkerskamer De Fonteine worden officieel erkend door de stad Gent - Rechten en plichten van spelende gezellen* (p. 50-55), B. RAMAKERS, *13 april 1458: Blijde inkomst van Filips de Goede in Gent - De theatrale versiering van vorstelijke intochten* (p. 56-63), J.R. DE VROOMEN, *6 september 1512: Het Latijnse humanistische schooldrama Grisellis van Elegius Houcharius wordt in Gent gespeeld - Latijns schooldrama en scholierentoneel* (p. 80-85), W. HUMMELEN, *31 augustus 1539: De eerste bundel met rederijkersspelen die bij een wedstrijd opgevoerd zijn, komt uit bij Joos Lambrecht Lettersteker te Gent - Spelen van sinne en hun opvoeringspraktijken* (p. 98-105), R. L. ERENSTEIN, *1576: Eerste commedia dell'arte voorstellingen in Antwerpen en Gent - Invloed en doorwerking van de commedia dell'arte tot 1800* (p. 126-133), F. DEMEDTS, *1831: De Gentse Fonteine hervat haar voorstellingen - Van Vlaamse taalijver naar Vlaams theater* (p. 404-409), J. VAN SCHOOR, *3 april 1918: Het pamflet Siegfried van Herman van Overbeke op het toneel voorgelezen te Gent - Jongeren eisen een radicale vernieuwing van het toneel. De Gentse toneelschool en het werk van Arie vanden Heuvel* (p. 574-579). Geïllustreerd.
573. *Tussen beleid en belang. Geschiedenis van de Kamers van Koophandel in België (17de-20ste eeuw)*, (Algemeen Rijksarchief en Rijksarchief in de Provinciën. Educatieve Dienst, Dossiers, Tweede Reeks, nr. 10), Brussel, 1995, 128 blz.
 Dossier bij de gelijknamige tentoonstelling, met bijdragen van L. FRANCOIS, *De Kamers van Koophandel in de Franse en Nederlandse tijd* (p. 33-60), P. LENDERS, *De Kamers van Koophandel in de Zuidelijke Nederlanden tijdens het Ancien Régime* (p. 9-31) en van C. VANCOPPENOLLE, *De Kamers van Koophandel als officiële instanties van de Belgische overheid (1830-1875)* (p. 51-75), *De Kamers van Koophandel als autonome associaties na 1875* (p. 77-106) en *Een hernieuwd elan binnen de Kamers van Koophandel vanaf de jaren zestig* (p. 107-122). Met bibliografie en kritisch apparaat. Rijk geïllustreerd. Er bestaat ook een bijhorende gelijknamige catalogus (Educatieve Dienst, Catalogus, nr. 132)

574. SMEYERS M. en J. VANDERSTOCK, *Flemish illuminated manuscripts 1475-1550*, Gent, 1996, 223 blz.
Prachtig geïllustreerd werk over de Vlaamse verluchte handschriften. "Gentse" manuscripten zijn afkomstig uit de bibliotheek van de paters Dominicanen, het Stadsarchief en de Universiteitsbibliotheek.
575. STABEL P., *De kleine stad in Vlaanderen. Bevolkingsdynamiek en economische functies van de kleine en secundaire stedelijke centra in het Gentse kwartier (14de-16de eeuw)*, (*Verhandelingen van de Koninklijke Academie voor Wetenschappen, Letteren en Schone Kunsten van België, Klasse der Letteren, nr. 156*) Brussel, 1995, 320 blz. + microfiches.
Met kritisch apparaat, uitgebreid bronnenoverzicht en bibliografie.

Prehistorie, Romeinse en Merovingische tijden

576. AMPE C., J. BOURGEOIS, L. FOCKEDEY, R.G. LANGOHR, M. MEGANCK en J. SEMEY, *Cirkels in het land. Een inventaris van cirkelvormige structuren in de provincies Oost- en West-Vlaanderen*, (*Archeologische Inventaris Vlaanderen, Buitengewone reeks nr. 4*), Gent, 1995, dl. 1, 178 blz.
Deze archeologische inventaris omvat drie delen. In een eerste gedeelte komt het luchtfotografisch onderzoek als archeologische prospectie-methode aan bod en wordt dit gerelateerd met de specifieke geologische en geografische kenmerken van het onderzoeksgebied. Het onderzoeksproject 'Circulaire structuren' (1992-1994) van de Universiteit Gent wordt ten opzichte van deze algemene context nader geduid. Het tweede gedeelte biedt een inventaris van de via luchtfotografie gedetecteerde circulaire structuren in West-Vlaanderen. Voor een aantal sites wordt de kennis aangevuld met de resultaten van opgravingen en bodemkundig onderzoek. De synthese over de circulaire structuren schetst de algemene typologie van dit fenomeen en gaat verder in op hun betekenis voor de kennis van grafituelen in de Metaaltijden. Geïllustreerd.
577. BASTIAENS J. en C. VERBRUGGEN, *Archeobotanisch onderzoek van het Romeins kamp van Maldegem-Vake. Macroresten van de opgravingscampagnes 1986 en 1987*, in *Handelingen van de Maatschappij voor Geschiedenis en Oudheidkunde te Gent*, XLIX, (1995), p. 33-44.
578. BOURGEOIS J., *Cirkelen over Vlaanderen: luchtfotografie en de brons-tijd*, in *Openbaar Kunstbezit in Vlaanderen*, 34, (1996), nr. 3 p. 13-14.
Beknopt overzicht van de resultaten van luchtfotografisch onderzoek onder leiding van de Universiteit Gent voor de kennis van cirkelvormige structuren uit de Bronstijd (ca. 2000 v. Chr. - ca. 750 v. Chr.). Geïllustreerd.

579. BOURGEOIS J. & A. VAN DOORSELAER, *Archeologie vanuit de lucht. Grafheuvels uit de Bronstijd in westelijk België ca. 2000-1200 v. Chr.*, in *Uit Vlaamse bodem: 10 archeologische verhalen*, (Vlaamse Vereniging voor Archeologisch Onderzoek), Sint-Niklaas, 1996, p. 19-28.

In deze bijdrage wordt een synthese gebracht over grafheuvels uit de Bronstijd in westelijk België, of de context waartoe ook de cirkelstructuren van de site Gent-Hogeweg behoren. Naast de resultaten van opgravingen en de bijhorende natuurwetenschappelijke analyses, wordt de aandacht ook gevestigd op de luchtfotografie als prospectiemethode. Het bestand dat J. Semey en de Vakgroep Archeologie en Oude Geschiedenis van Europa van de Universiteit Gent hebben opgebouwd, telde eind 1994 meer dan 35.000 opnames. Geïllustreerd.

580. CROMBE P., *Interpretatie van een nederzettingsplattegrond. Mesolithische jagersverzamelaars in de Wase Scheldepolders ca. 8350-7700 v. Chr.*, in *Uit Vlaamse bodem: 10 archeologische verhalen*, (Vlaamse Vereniging voor Archeologisch Onderzoek), Sint-Niklaas, 1996, p. 11-18.

De opgravings- en onderzoeksresultaten van een mesolithische vindplaats in Verrebroek zijn uiterst betekenisvol voor de meer algemene kennis van deze periode van het verleden. Geïllustreerd.

581. CROMBE P. en G. VAN DER HAEGHEN, *Midden-Paleolithische jagers-verzamelaars te Aalter. Getuigenissen van Vlaanderens vroegste bewoning ca. 80000 - 60000 jaar geleden*, in *Uit Vlaamse bodem: 10 archeologische verhalen*, (Vlaamse Vereniging voor Archeologisch Onderzoek), Sint-Niklaas, 1996, p. 7-10.

Met een beknopt overzicht over het Midden-Paleolithicum in onze gewesten en met verwijzing naar vondsten op het Gentse grondgebied, onder meer de sites Port Arthur en Blaarmeersen. Geïllustreerd.

582. LAMARCQ D. en ROGGE M. (red.), *De taalgrens van de oude tot de nieuwe Belgen*, Leuven, 1996, 253 blz.

De taalgrens trekt een grillige grens tussen de Germaanse en de Romaanse wereld. De auteurs D. LAMARCQ, M. ROGGE, G. DE MULDER en L. VANDURME pogen om vanuit historisch, archeologisch en linguïstisch onderzoek dieper in te gaan op het ontstaan, de ontwikkeling en het bevestigen van de taalgrens. Hun onderzoek vangt aan in de prehistorie. De hoofdmoot wordt gevormd door vijf eeuwen romanisering in de Romeinse tijd en de impact van de Germaanse invallen op de verdeling tussen Romaanse en Germaanse invloedssfeer, een verdeling die tot op vandaag haar invloed laat gelden. Geïllustreerd.

583. THOENH., *Onze gewesten in de greep van Rome*, in *Uit Vlaamse bodem:*

10 archeologische verhalen, (Vlaamse Vereniging voor Archeologisch Onderzoek), Sint-Niklaas, 1996, p. 48-53.

Beknopt overzicht van onze gewesten in de Romeinse tijd, toegelicht in de context van het veel ruimere Romeinse Rijk. Geïllustreerd.

584. . THOEN H. en W. DE CLERCQ, *De Gallo-Romeinse aanwezigheid in Adegem en Maldegem*, in *Handelingen der Maatschappij voor Geschiedenis en Oudheidkunde*, nr. XLIX, (1995), p. 1-31.

Met een bondig algemeen overzicht van de Gallo-Romeinse bewoning in de Zandstreek ten westen van de Schelde. Geïllustreerd.

585. THOEN H. & R. LANGOHR, *Het Romeins kamp van Maldegem-Vake. Strategisch bolwerk in een militair conflict met de Germanen ca. 172-174 v. Chr.*, in *Uit Vlaamse bodem: 10 archeologische verhalen, (Vlaamse Vereniging voor Archeologisch Onderzoek), Sint-Niklaas, 1996, p. 55-66.*

De resultaten van de opgravingen van een Romeins kamp in Maldegem-Vake vormen het uitgangspunt voor een betere duiding van de Germaanse invallen in onze gewesten, meer bepaald van de Chauci in 171-175 van onze tijdrekening. Deze invallen betekenen ook voor de Gentse regio een keerpunt in de ontwikkeling van de Gallo-Romeinse beschaving. Geïllustreerd.

586. VAN DOORSELAER A & J. BOURGEOIS, *Van boeren en adellijke heren. Sociale differentiatie in de IJzertijd ca. 750 v. Chr.-Romeinen*, in *Uit Vlaamse bodem: 10 archeologische verhalen, (Vlaamse Vereniging voor Archeologisch Onderzoek), Sint-Niklaas, 1996, p. 29-47.*

Een beknopt overzicht over de kennis van de Keltische beschaving in onze gewesten. Geïllustreerd.

587. VERMEULEN, F., *De Gallo-Romeinse bewoning in zandig Vlaanderen*, in *Openbaar Kunstbezit in Vlaanderen*, 34, (1996), nr. 3, p. 23.

Beknopte situering van de kennis over de Gallo-Romeinse bewoning in zandig Vlaanderen met onder meer verwijzing naar archeologisch onderzoek in Sint-Denijs-Westrem. Geïllustreerd.

Middeleeuwen

588. BALTHAU E., *Robrecht van Massemen, heer van Massemen, Westrem, Hemelveerdegem, Beerlegem, Sint-Martens-Lierde, Sint-Maria-Lierde, Parike, Leeuwergem en Elene (°1385/1390-september 1430)*, in *Handelingen van het Zottegems Genootschap voor Geschiedenis en Oudheidkunde*, VII, (1995), p. 153-158.

Levensbeschrijving van een adellijk ridder uit het entourage van de

BIBLIOGRAFIE VAN DE GESCHIEDENIS VAN GENT 1995-1996

Bourgondische hertogen Jan zonder Vrees en Filips de Goede; met twee afbeeldingen van deze figuur.

589. BLOCKMANS W., *De tweekoppige draak. Het Gentse stadsbestuur tussen vorst en onderdanen, 14de-16de eeuw*, in DE ZUTTER J., L. CHARLES en A. CAPITEYN, *Qui valet ingenio. Liber Amicorum Johan Decavele*, Gent, 1996, p. 27-37.
590. BOONE M., *Diritto di borghesia e particolarismo urbano nelle Fiandre borgognone e asburgiche (1384-1585)*, in *Quaderni Storici* 89, 30, (1995), nr. 2, p. 289-307.
591. BOONE M., *Les toiles de lin des Pays-Bas bourguignons sur le marché Anglais (fin XIVe-XVIe siècles)*, in *L'Angleterre et les pays bourguignons: relations et comparaisons (XVe-XVIe s.)*, (Centre Européen d'études bourguignonnes XIVe-XVIe s., *Rencontres d'Oxford, 22-25 septembre 1994*), (1995), nr. 35, p. 61-81.
592. BOONE M., *Twee enquêtes over het beheer van de grafelijke moergronden in de Vier Ambachten (1424-1425)*, in *Handelingen van de Koninklijke Commissie voor Geschiedenis*, CLXI, (1995), p. 228-278.
593. BOONE M. en I. SCHOUPS, *Jan, Johan en alleman: voornaamgeving bij de Gentse ambachtslieden (14de-15de eeuw), symptoom van een groepsbewustzijn?*, in DE ZUTTER J., L. CHARLES en A. CAPITEYN, *Qui valet ingenio. Liber Amicorum Johan Decavele*, Gent, 1996, p. 39-62.
594. DANNEEL M., *Weduwen en wezen in het laat-middeleeuwse Gent*, (*Studies in Urban Social, Economic and Political History of the Medieval and Modern Low Countries*, vol. 3), Leuven-Apeldoorn, 1995, 438 blz. Resultaat van het eerste systematisch onderzoek van de positie van weduwen en wezen in het middeleeuwse Gent, met ruime aandacht voor de juridische en institutionele aspecten van het thema. Er wordt ook veel belang gehecht aan het sociale kader, de familieverbanden, de solidariteitsvormen, enz. Met kritisch apparaat.
595. DECLERCQ G., *Galbert van Brugge en de verraderlijke moord op Karel de Goede. Beschouwingen over tekst en auteur naar aanleiding van een nieuwe uitgave*, in *Handelingen van de Maatschappij voor Geschiedenis en Oudheidkunde te Gent*, XLIX, (1995), p. 71-117.
596. DESPY G., *L'essor urbain du haut moyen âge*, in VERHULST A. (ed.), *Anfänge des Städtewesens am Schelde, Maas und Rhein bis zum Jahre 1000*, Köln-Weimar-Wien, 1996, p. 353-359.

Herdruk uit HASQUIN H. (ed.), *La Wallonie. Le pays et les hommes*. (Bruxelles, 1975, dl. 1 p. 105-111). Met vermelding van Gent. Geïllustreerd.

597. DE ZUTTER J., *Schrijfwerk van een middelmatig leerling. Een onbekend handschrift van Johannes de Garlandia's Cornutus in het Gentse Stadsarchief*, in DE ZUTTER J., L. CHARLES en A. CAPITEYN, *Qui valet ingenio. Liber Amicorum Johan Decavele*, Gent, 1996, p. 189-200.
598. DHONDT J., *L'essor urbain entre Meuse et Mer du Nord à l'époque mérovingienne*, in VERHULST A. (ed.), *Anfänge des Städtewesens am Schelde, Maas und Rhein bis zum Jahre 1000*, Köln-Weimar-Wien, 1996, p. 59-75.
Herdruk van de bijdrage van J. DHONDT in de *Studi in onore di Armando Saporì* (Milano, 1957, p. 55-78). Met vermelding van Gent.
599. HANCKE K., *Confiscaties als politiek wapen in intern stedelijke conflicten. Casus: Gent, 1477-1492*, in *Handelingen van de Maatschappij voor Geschiedenis en Oudheidkunde te Gent*, XLIX, (1995), p. 197-220.
600. *Inventaire archéologique - Fiche nr. 11 - De Scheidsrechterlijke Uitspraak van 1178*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 25, (1996), nr. 2, p.61-62.
Vertaling van de voorstelling (1897) van de oudste originele akte uit het Gentse Stadsarchief door de toenmalige stadsarchivaris Victor Vander Haeghen.
601. KAWAHARA A., *Imagining Medieval Charity: Social Ritual and Poor Relief in Late Medieval Ghent*, in *Jimibun Gahuko: The Journal of Social sciences and Humanities* (Tokio, Japan), (1995), vol. 257, p. 1-32.
602. KOCH A., *Phasen in der Entstehung von Kaufmannniederlassungen zwischen Maas und Nordsee in der Karolingerzeit*, in VERHULST A. (ed.), *Anfänge des Städtewesens am Schelde, Maas und Rhein bis zum Jahre 1000*, Köln-Weimar-Wien, 1996, p. 323-336.
Herdruk uit *Landschaft und Geschichte. Festschrift für Franz Petri* (Bonn, 1980, p. 312-324). Met vermelding van Gent.
603. MERTENS J., *Brugge en Gent. De vertegenwoordiging van de "Leden" in de stadsmagistraat*, in DE ZUTTER J., L. CHARLES en A. CAPITEYN, *Qui valet ingenio. Liber Amicorum Johan Decavele*, Gent, 1996, p. 385-391.
Herdruk uit *Forschungen zur Stadtgeschichte* (Opladen, 1986, p. 25-53). Met een substantiële bijdrage over Gent.
Herdruk uit *Le Moyen Age* (1986, nr. 92 p. 185-210). Met een substantiële vermelding van Gent.

BIBLIOGRAFIE VAN DE GESCHIEDENIS VAN GENT 1995-1996

604. PEETERS J.P., *Het effect van de Gentse Opstand (1379-1385) op de rekeningen van de grafelijke baljuws van het Land van Waas*, in *Annalen van de Koninklijke Oudheidkundige Kring van het Land van Waas*, (99), 1996, p. 19-46.
Eerst belicht de auteur de betekenis van het grafelijk baljuwsambt in Vlaanderen tijdens de tweede helft van de 14de eeuw, meer in het bijzonder voor het Land van Waas, en de invloed van de naburige grootstad Gent op het Waasland in diezelfde periode. Via grafelijke baljuwsrekeningen en gegevens over de verbeurdverklaring van goederen van Gentse poorters en hun handlangers krijgt men een inzicht in de toenmalige buitenlandse investeringsinitiatieven van die poorters. De hoofdmoot van de bijdrage handelt verder over de repressie van de Gentse Opstand ten tijde van graaf Lodewijk van Male door de baljuws van het Waasland. In het onderzoek werden eerst de baljuwsrekeningen ontleed. Daarna werd de sociaal-economische relevantie van het baljuws-optreden nagegaan.
605. PETRI F., *Merowingerzeitliche Voraussetzungen für die Entwicklung des Städtewesens zwischen Maas und Nordsee*, in VERHULST A. (ed.), *Anfänge des Städtewesens am Schelde, Maas und Rhein bis zum Jahre 1000*, Köln-Weimar-Wien, 1996, p. 77-89.
Herdruk van de bijdrage van F. PETRI met bemerkingsen op de studie van J. Dhondt, eerst beschreven in de *Bonner Jahrbücher*, (1958, nr. 158, p. 233-245). Met vermelding van Gent.
606. PETRI F., *Die Anfänge des Mittelalterlichen Städtewesens in den Niederlanden und dem Angrenzenden Frankreich*, in VERHULST A. (ed.), *Anfänge des Städtewesens an Schelde, Maas und Rhein bis zum Jahre 1000*, Köln-Wiemar-Wien, 1996, p. 1-58.
Herdruk van de bijdrage van F. PETRI in de *Studien zu dem Anfängen des europäischen Städtewesens* (1958, p. 227-295). Met vermelding van Gent.
607. PREVENIER W., *Kanselarijregisters als ambtelijk geheugen en als politiek instrument. Het register van de Vlaamse graaf Lodewijk van Nevers uit 1328-1338*, in DEZUTTER J., L. CHARLES en A. CAPITEYN, *Qui valet ingenio. Liber Amicorum Johan Decavele*, Gent, 1996, p. 417-429.
608. VERCAUTEREN F., *La vie urbaine entre Meuse et Loire du VIe au IXe siècle*, in VERHULST A. (ed.), *Anfänge des Städtewesens am Schelde, Maas und Rhein bis zum Jahre 1000*, Köln-Weimar-Wien, 1996, p. 91-107.
Herdruk van de uiteenzetting van F. VERCAUTEREN tijdens de *Settimane di Studio del Centro italiano di studi sull'alto medioevo* (Spoleto, 1959, nr. 6, p. 453-484). Met vermelding van Gent.

609. VERHULST A., *An aspect of the question of continuity between Antiquity and Middle Ages: the origin of the Flemish cities between the North Sea and the Scheldt*, in VERHULST A. (ed.), *Anfänge des Städtewesens am Schelde, Maas und Rhein bis zum Jahre 1000*, Köln-Weimar-Wien, 1996, p. 109-136.
Herdruk van de eerder verschenen bijdrage in *Journal of Medieval History* (1977, nr. 3, p. 175-206). Met een substantiële bijdrage over de ontwikkeling van het middeleeuwse Gent. Geïllustreerd.
610. VERHULST A., *Die Frühgeschichte der Stadt Gent*, in VERHULST A. (ed.), *Anfänge des Städtewesens am Schelde, Maas und Rhein bis zum Jahre 1000*, Köln-Weimar-Wien, 1996, p. 241-270.
Herdruk van deze bijdrage uit *Die Stadt in der europäischen Geschichte. Festschrift für Edith Ennen* (Bonn, 1982, p. 108-137). Geïllustreerd.
611. VERHULST A., *Neue Ansichten über die Entstehung der flämische Städte am Beispiel von Gent und Antwerpen*, in VERHULST A. (ed.), *Anfänge des Städtewesens am Schelde, Maas und Rhein bis zum Jahre 1000*, Köln-Weimar-Wien, 1996, p. 283-297.
Herdruk uit *Niederlanden und Nordwest-Deutschland. Studien zur Regional- und Stadtgeschichte (Städteforschung A15, Köln-Wien, 1983, p. 1-17)*. Geïllustreerd.
612. VERHULST A., *Saint Bavon et les origines de Gand*, in VERHULST A. (ed.), *Anfänge des Städtewesens am Schelde, Maas und Rhein bis zum Jahre 1000*, Köln-Weimar-Wien, 1996, p. 271-281.
Herdruk van de bijdrage uit de *Revue du Nord* (1986, nr. 68, p. 455-467). Geïllustreerd.
613. VERHULST A., *La vie urbaine dans les anciens Pays-Bas avant l'an mil*, in VERHULST A. (ed.), *Anfänge des Städtewesens am Schelde, Maas und Rhein bis zum Jahre 1000*, Köln-Weimar-Wien, 1996, p. 337-352.
Herdruk uit *Le Moyen Age* (1986, nr. 92, p. 185-210). Met een substantiële vermelding van Gent.
614. VERHULST A., *Zur Entstehung der Städte in Nordwest-Europa*, in VERHULST A. (ed.), *Anfänge des Städtewesens am Schelde, Maas und Rhein bis zum Jahre 1000*, Köln-Weimar-Wien, 1996, p. 361-385.
Herdruk uit *Forschungen zur Stadtgeschichte* (Opladen, 1986, p. 25-53). Met een substantiële bijdrage over Gent.

Moderne Tijden

615. BAELDE M., *Instellingenwissel als redmiddel? De hofjonte en de hofkanselarij voor de Nederlanden. Te Wenen (1792-1795)*, in DE ZUTTER J., L. CHARLES en A. CAPITEYN, *Qui valet ingenio. Liber Amicorum Johan Decavele*, Gent, 1996, p. 17-26.
616. DAMBRUYNE J., *De hiërarchie van de Vlaamse textielcentra (1500-1750): continuïteit of discontinuïteit?*, in DE ZUTTER J., L. CHARLES en A. CAPITEYN, *Qui valet ingenio. Liber Amicorum Johan Decavele*, Gent, 1996, p. 155-172.
617. DEVRIESEL., *Een "Confrerie" van de "Jonckheyt" in de Waterwijk*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 25, (1996), nr. 2, p. 83-85.
Bespreking van een merkwaardig document (1657) uit het Gentse Stadsarchief dat een licht werpt op de sociale organisatievorm van jongeren in de 17de eeuw; de doelstelling van deze vereniging was de bevordering van het huwelijk binnen de wijk. Om de twee jaar mochten de huwbare jonge mannen een ongehuwde vrouw meebrengen naar een gezamenlijke maaltijd; de enige beperking was dat ze allemaal van de Gentse Waterwijk afkomstig moesten zijn; zoniet diende een (kleine) boete te worden betaald.
618. DEVRIESE L., *Lokalisatie van stadscijnsgronden in Gent. Een belangrijk stadscijnsgebied ten oosten van de oude stadskern*, in *Stadsarcheologie. Bodem en Monument in Gent*, 19, (1995), nr. 2, p. 4-9.
Op basis van de methodiek en het bronnenmateriaal (18de-eeuws) van het huizenonderzoek kan aangetoond worden dat de overgrote meerderheid van de Gentse stedelijke cijnsgronden te situeren zijn in een laaggelegen gebied ten noordoosten van het centrum: de Nieuwpoortwijk vanaf de Reep, de Waterwijk, Sluizeken en Sleepstraat tot aan de Voormuide. Geïllustreerd.
619. DEVRIESE L. en D. MARYNS, *Huizenbestand en bedrijvigheid tussen Oudevest en Minneersgracht in de 18de eeuw*, in *Tijdschrift voor Industriële Cultuur*, 13, (1995), nr. 4, p. 32-44.
Fundamentele studie van de proto-industriële bedrijvigheid in de 18de eeuw in het gebied begrensd door de Oudevest, de Goudstraat, de Minneers, de Baudelokaai en de Baudelostraat, op basis van de methodiek van het Gentse huizenonderzoek.
620. LIEVOIS D., *Parma, haver en Spaanse wijn*, in DE ZUTTER J., L. CHARLES en A. CAPITEYN, *Qui valet ingenio. Liber Amicorum Johan Decavele*, Gent, 1996, p. 319-335.
De auteur belicht aan de hand van uitvoerig gestoffeerde bronnen de

parallele onderhandelingen bij het tot stand komen van het vredesverdrag tussen de koning van Spanje en de stad Gent in 1584.

621. MADDENS N., *1588-1591, een scharnierperiode in de fiscale geschiedenis van de Staten van Vlaanderen*, in DE ZUTTER J., L. CHARLES en A. CAPITEYN, *Qui valet ingenio. Liber Amicorum Johan Decavele*, Gent, 1996, p. 357-371.
622. SCHEPENS E. L., *Schenking van de erfelijke heerlijkheid van Drongen en enkele kleinere heerlijkheden en/of lenen door Anne Therese de Cotterel aan haar nicht Maria Anne prinses de Spinola, hertogin van Nevers, 6 augustus 1727*, in *Dronghine. Jaarboek*, (1996), p. 25-33. Geïllustreerd.
623. SCHEPENS E. L., *Het dienstpersoneel van de familie Jean Joseph Dons de Lovendeghem-Zaman. 1777-1813*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 25, (1996), nr. 3, p. 106-117.
Het huis Lovendeghem was gelegen op de hoek van de Veldstraat en de Voldersstraat in Gent; het staat ook bekend onder de naam Hotel van der Meersche, naar de oorspronkelijke bouwheer.
624. VAN DER GUCHT K., *Functionarissen in het hoofdcollege van het Land van Waas (1241-1793(94))*, in *Annalen van de Koninklijke Oudheidkundige Kring van het Land van Waas*, (99), 1996, p. 47-62.
De bijdrage vormt een aanvulling op eerder verschenen trefwoordenregisters en omvat, in alfabetische orde, de namen van de functionarissen die zetelden in het vermelde hoofdcollege.
625. VAN DE WIELE J., *Een inventaris van het bezit van Jacob Hessele en Jedtz Hoitema, zijn echtgenote, 1571-1572*, in DE ZUTTER J., L. CHARLES en A. CAPITEYN, *Qui valet ingenio. Liber Amicorum Johan Decavele*, Gent, 1996, p. 477-487.
Jacob Hessele was enkele jaren raadsheer en procureur-generaal van de Raad van Vlaanderen en stond bekend als een rabiaat vervolger van de gereformeerden, samen met Pieter Titelmans; bijdrage op basis van het Familiefonds Handboeken in het Gentse Stadsarchief.
626. VAN PETEGHEM P., *Kardinaal Carlo Carafa, pauselijk gezant in Brussel, Viglius, voorzitter van de geheime raad, en de herinrichting van de bisdommen in de Nederlanden, twee onuitgegeven documenten met toekomst*, in DE ZUTTER J., L. CHARLES en A. CAPITEYN, *Qui valet ingenio. Liber Amicorum Johan Decavele*, Gent, 1996, p. 503-517.
627. VAN SCHOOR J., *Marcel Bots en Mahomet. Een verkenning*, in VERHULST A. en L. PAREYN (red.), *Huldeboek Prof. dr. Marcel Bots. Een*

BIBLIOGRAFIE VAN DE GESCHIEDENIS VAN GENT 1995-1996

bundel historische en wijsgerige opstellen, (Liberaal Archief, Reeks verhandelingen, nr. 11), Gent, 1995, p. 277-287.

628. WATERSCHOOT W., *Rederijders bij Marcus van Vaernewijck*, in DE ZUTTER J., L. CHARLES en A. CAPITEYN, *Qui valet ingenio. Liber Amicorum Johan Decavele*, Gent, 1996, p. 519-528.

Hedendaagse tijd

629. COPPEJANS-DESMEDT H., *Oorlogsschepen te Gent gebouwd in het kader van Napoleons invasieplan van Engeland*, in DE ZUTTER J., L. CHARLES en A. CAPITEYN, *Qui valet ingenio. Liber Amicorum Johan Decavele*, Gent, 1996, p. 135-144.
630. DE KEYZER D., *"Madame est servie". Leven in dienst van adel en burgerij [1900-1995]*, Leuven, 1995, 375 blz.
Geschiedenis van het fenomeen van het dienstpersoneel in de 20ste eeuw, onder meer aan de hand van getuigenissen. Met verwijzing naar Gent.
631. DE MAEYER J., *Het beeld van François Laurent en de liberale volkswerken in de ontluikende christelijke arbeidersbeweging in Gent (1886-1891). Een proces van perceptie en recuperatie*, in VERHULST A. en L. PAREYN (red.), *Huldeboek Prof. dr. Marcel Bots. Een bundel historische en wijsgerige opstellen, (Liberaal Archief, Reeks verhandelingen, nr. 11), Gent, 1995, p. 69-83.*
632. DE MAEYER J. en L. VAN ROMPAEY (red.) m.m.v. I. GESQUIERE, *Upstairs downstairs, Dienstpersoneel in Vlaanderen in 1750-1995, (Provinciebestuur Oost-Vlaanderen en KADOC) (Bijdragen Museum van de Vlaamse sociale strijd, nr. 13), 1996, 248 blz.*
Deze catalogus bij de gelijknamige tentoonstelling haalt het dienstpersoneel uit de schemerzone waarin het zich sinds jaar en dag bevindt. De diverse auteurs gaan onder meer dieper in op de strijd voor een statuut voor het dienstpersoneel, op de positie van het vrouwelijk dienstpersoneel, opleiding, sociale omgeving, en dergelijke. Met kritisch apparaat, en biografisch register. Geïllustreerd.
633. DE WEVER B., *Vlaams-nationalisme in de Gentse regio, 1914-1915*, in *Handelingen van de Maatschappij voor Geschiedenis en Oudheidkunde te Gent, XLIX, (1995), p. 265-281.*
634. D'HONDT B., *Gelijke rechten, gelijke plichten. Een portret van vijf liberale vrouwen. 150 jaar liberalisme 1846-1996, (Vrouw en Vrijheid Brussel: Liberaal Archief Gent), Brussel-Gent, 155 blz.*

Voor Gent zijn van belang de schetsen van het leven en van de maatschappelijke inzet van: Marthe Boël-de-Kerchove de Denterghem (1877-1956), Alice De Keyser-Buysse (1868-1963) en Lucienne Herman-Michielsens (1926-1995). Geïllustreerd.

635. GUBIN E., J. PUISSANT en J.P. MAHAUX, *Question sociale et libéralisme. L'exemple de 'l'Association Générale Ouvrière (1858-1920)*, in VERHULST A. en L. PAREYN (red.), *Huldeboek Prof. dr. Marcel Bots. Een bundel historische en wijsgerige opstellen, (Liberaal Archief, Reeks verhandelingen, nr. 11)*, Gent, 1995, p. 139-165.
Met verwijzingen naar Gent.
636. HANNES J., *Met de fiscale bril bekeken. Vlaanderen in België, 1830-1914*, in VERHULST A. en L. PAREYN (red.), *Huldeboek Prof. dr. Marcel Bots. Een bundel historische en wijsgerige opstellen, (Liberaal Archief, Reeks verhandelingen, nr. 11)*, Gent, 1995, p. 167-194.
637. HEYMANS F., *Leeslust, volksboekerijen en de Nederlandsche Taal- en Letterkundige Congressen (1849-1912)*, in DEZUTTER J., L. CHARLES en A. CAPITEYN, *Qui valet ingenio. Liber Amicorum Johan Decavele*, Gent, 1996, p. 251-265.
638. MOULAERT J., *Rood en zwart. De anarchistische beweging in België 1880-1914*, Leuven, 1995, 462 blz.
Uitgave van een doctoraatscriptie (1993) waarin een fundamentele analyse wordt gemaakt van het Belgisch anarchisme. Met belangrijke verwijzingen naar Gent. Indices en kritisch apparaat per hoofdstuk.
639. OSSIEUR E., *Duitse pantsertrein te Gent in 1946*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 25, (1996), nr. 6, p. 329-333. Geïllustreerd.
640. OSSIEUR E., *Radiografie te Gent, 1896-1996*, in *Handelingen van de Maatschappij voor Geschiedenis en Oudheidkunde te Gent*, XLIX, (1995), p. 251-263. Geïllustreerd.
641. PITTOMVILSK., *De Gentse maatschappijen van onderlinge bijstand in de eerste helft van de negentiende eeuw. Solidariteit, staking en/of segmentering?*, in *Belgisch Tijdschrift voor Nieuwste Geschiedenis*, 25, (1994-1995), nr. 3-4, p. 433-479.
Maatschappijen voor onderlinge bijstand boden aan groepen geschoolde werklieden de mogelijkheid om de leemte die ontstaan was door de afschaffing van de ambachten te overbruggen. De relatie te Gent tussen deze maatschappijen voor onderlinge bijstand en de latere arbeidersbeweging is niet duidelijk.

BIBLIOGRAFIE VAN DE GESCHIEDENIS VAN GENT 1995-1996

642. POELMAN R., *De beginjaren van het Campo Santo*, in *Jaarboek De Oost-Oudburg*, XXXI, (1995), p. 5-12.
Aan de hand van een grondig onderzoek van het oudste Liber Defunctorum (1847-1879) laat de auteur kennis maken met de beginjaren van het Campo Santo, een realiteit die ver afstaat van de geïdealiseerde voorstelling als 'Vlaamse heldenhemel'.
643. PREVENIER W., *Pluralisme en samenwerking in de Vlaamse Beweging (1944-1995)*, in VERHULST A. en L. PAREYN (red.), *Huldeboek Prof. dr. Marcel Bots. Een bundel historische en wijsgerige opstellen, (Liberaal Archief, Reeks verhandelingen, nr. 11)*, Gent, 1995, p. 195-208.
644. SCHOLLIERS P., *Patroons, lonen & arbeiders in de 19de-eeuwse Gent*, in *Tijdschrift voor Industriële Cultuur*, 14, (1996), nr. 3, p. 19-29.
De Gentse textielindustrie behoorde in de 19de eeuw tot de absolute industriële Europese top. Arbeiders waren duren en patroons zochten op alle mogelijke manieren om de loonkost te drukken. De vakorganisaties van de arbeiders ontstonden logisch uit dit belangenconflict. Geïllustreerd.
645. STEENHAUT W. en M. VERMOTE, *De zoektocht naar de "verdwenen" Belgische en liberale archieven in Moskou*, in VERHULST A. en L. PAREYN (red.), *Huldeboek Prof. dr. Marcel Bots. Een bundel historische en wijsgerige opstellen, (Liberaal Archief, Reeks verhandelingen, nr. 11)*, Gent, 1995, p. 209-226.
Met aandacht voor Gent.
646. TYSSSENS J., *Vrijmetselarij in Gent, 1763-1940*, in VERHULST A. en L. PAREYN (red.), *Huldeboek Prof. dr. Marcel Bots. Een bundel historische en wijsgerige opstellen, (Liberaal Archief, Reeks verhandelingen, nr. 11)*, Gent, 1995, p. 237-261.
647. VAN DER HERTEN B., *De Belgische binnenscheepvaart 1830-1913: een verkeerstechnische analyse*, in *Het Tijdschrift van het Gemeentekrediet*, 50, (1996), nr. 3, p. 51-72.
Geïllustreerde bijdrage met ruime aandacht voor de binnenscheepvaart in het Scheldebekken en met een historisch overzicht.
648. VAN DE WALLE R., *Politieke spotternijen tijdens de gemeenteraadsverkiezingen van 1881 te Gent*, in DE ZUTTER J., L. CHARLES en A. CAPITEYN, *Qui valet ingenio. Liber Amicorum Johan Decavele*, Gent, 1996, p. 463-476.
649. VAN EENOO R., *Politiek te Gent: klare afspiegeling van nationale conflicten*, in *Tijdschrift voor Industriële Cultuur*, 43, (1996), nr. 3,

p. 8-17.

Overzicht van de weerslag van de nationale politiek in de Gentse microcosmos, vanaf het burgemeesterschap van Lieven Bauwens (1800) tot aan de Tweede Wereldoorlog. Geïllustreerd.

650. VANHAUTE E., *Chacun est propriétaire ou espère le devenir. Het grondbezit in Vlaanderen, begin 19de-begin 20ste eeuw*, in *Belgisch Tijdschrift voor Nieuwste Geschiedenis*, 26, (1996), nr. 1-2, p. 105-131. Vergelijkende studie op basis van de kadastrale legger. Met vermelding van Gent en invloedssfeer.
651. VAN DER HERTEN B. en M. VAN MEERTEN, *Het Waasland ontsloten. De spoorlijn Antwerpen-Gent 1841-1897*, in *Annalen van de Koninklijke Oudheidkundige Kring van het Land van Waas*, 98, (1995), p. 357-392.
In 1841 ontstonden de plannen voor de aanleg van een eerste private spoorweg die tussen Gent en Antwerpen zou worden aangelegd. Dit geschiedde onder impuls van Gustave De Ridder, een ondernemend spoorwegingenieur. In 1897 werd de maatschappij door de overheid overgenomen en bij het nationale spoorwegennet gevoegd. Geïllustreerd.
652. VERDOODT F.-J., *De schade berokkend door de slechte pers. De kerkelijke rapporten uit 1895 over de toestand van de Belgische pers op het einde van de 19de eeuw*, in VERHULST A. en L. PAREYN (red.), *Huldeboek Prof. dr. Marcel Bots. Een bundel historische en wijsgerige opstellen, (Liberaal Archief, Reeks Verhandelingen, nr. 11)*, Gent, 1995, p. 313-332.
Met aandacht voor Gent en Oost-Vlaanderen.

Industriële archeologie

653. BAUWENS M., *Archieven in FNO? Bouwhistorisch en bouwfysisch onderzoek van de gewezen katoenfabriek Filature Nouvelle Orléans, Nieuwevaart, Gent*, in *Tijdschrift voor Industriële Cultuur*, 14, (1996), nr. 2, p. 2-17.
Bijdrage naar aanleiding van de eventuele herlocatie van het Gentse Stadsarchief in de oude textielfabriek, waarbij ook de geschiktheid als archiefdepot wordt onderzocht. Geïllustreerd.
654. DE HERDT R., *Het Museum voor Industriële Archeologie en Textiel in Gent, of hoe de industriële samenleving evolueerde*, in *Cultureel Jaarboek Provincie Oost-Vlaanderen*, 1994, p. 159-163. Geïllustreerd.

BIBLIOGRAFIE VAN DE GESCHIEDENIS VAN GENT 1995-1996

655. DE HERDT R., *Ons industrieel verleden 1750-1900. Een educatieve opstelling in het Miat*, in DE ZUTTER J., L. CHARLES en A. CAPITEYN, *Qui valet ingenio. Liber Amicorum Johan Decavele*, Gent, 1996, p. 173-187.
656. DE HERDT R., *Een visie op het MIAT*, in *Tijdschrift voor Industriële Cultuur*, 14, (1996), nr. 3, p. 2-7.
Bijdrage met de geschiedenis en de functie van het Gentse Museum voor Industriële Archeologie en Textiel. Geïllustreerd.
658. DE HERDT R., *Verwervingen in industrieel-archeologische musea*, in *Tijdschrift voor Industriële Cultuur*, 14, (1996), nr. 3, p. 30-36.
Theoretische bijdrage, in hoofdzaak over de conservatie, het behoud en de verwervings- en aankooppolitiek van industrieel-archeologische voorwerpen, meer bepaald over de specifieke verwervingspolitiek in het MIAT. Geïllustreerd.
659. DESEYN G., *Beam-steam. Restauratie ketelhuis, machinekamer en vierkante schoorsteen van de voormalige katoenfabriek Van Acker-Vanden Broecke aan Bachten Walle*, in *Tijdschrift voor Industriële Cultuur*, 14, (1996), nr. 1, p. 3-11.
Geïllustreerd.
660. DESEYN G., *Flanders technology in Rusland ! (II)*, in *Tijdschrift voor industriële cultuur*, 14, (1996), nr. 4, p. 2-13.
De bijdrage belicht de interactie tussen de Belgische en de Russische metaalnijverheid in de periode 1877-1914. Geïllustreerd.
661. DESEYN G., *Mon chère beau-père ... ? Mon chère gendre ... ??? Familieverbanden tussen Pieter Van Huffel, oprichter van de katoenfabriek aan de Oudevest, en Lieven Bauwens, "stichter" van de Gentse katoenindustrie. Geschiedenis van het MIAT. Deel 4*, in *Tijdschrift voor Industriële Cultuur*, 13, (1995), nr. 4, p. 30-31.
Beknopt overzicht van enkele familiebanden tussen Pieter Van Huffel, Lieven Bauwens, Bernard en Napoleon De Pauw, en de mogelijke invloed daarvan op politieke en economische ontwikkelingen in Gent. Geïllustreerd.
662. DESEYN G., *De reis naar Laputta. Een mijlpaal van de scheikundige nijverheid in Vlaanderen onder sloophamer*, in *Tijdschrift voor Industriële Cultuur*, 14, (1996), nr. 1, p. 12-25.
Bespreking van de cyaanamide-fabriek te Gent-Langerbrugge, met aandacht voor de luchtcompressoren Burckhardt en de bijhorende stikstof-distillatiekolommen Claude van L'Air Liquide.

Kerkgeschiedenis, kloosters

663. BRAEKMAN E. M., *Formation théologique des pasteurs réformés des Pays-Bas au 16e siècle*, in *Bulletin de la Société Royale du Protestantisme Belge*, (1995), nr. 115, p. 1-36.
Van zodra de gereformeerde kerken werden opgericht, drong zich de kwestie op van de theologische vorming van predikanten. De auteur verwijst onder meer naar de Vlaamse School (1565) te Gent onder leiding van Georges Wybo. In bijlage een overzicht van de kerken opgericht tussen 1544 en 1565 en een alfabetische lijst van predikanten en bedienaars.
664. CAILLIAU H., "Soo geluckigh als een beggijn". *Het begijnhof Onze-Lieve-Vrouw-Ter-Hooie 1584-1792*, in *Verhandelingen der Maatschappij voor Geschiedenis en Oudheidkunde te Gent*, XXI, (1995), 336 blz. Poging tot fundamenteel historisch onderzoek naar het begijnhof en zijn bewoners; met alfabetische lijsten van personen die begraven werden in het begijnhof tussen 1610 en 1792. Met een epiloog over recent archeologisch en historisch onderzoek naar het ontstaan en de ontwikkeling van het begijnhof.
665. DE KRAKER A., *De Bijloke in Noordoost-Vlaanderen, haar grondbezit en de exploitatie daarvan in de Vier Ambachten, tussen 1200 en 1600*, in *Handelingen van de Maatschappij voor Geschiedenis en Oudheidkunde te Gent*, XLIX, (1995), p. 177-195.
Gedurende ongeveer vier eeuwen betrok de Bijloke bijna de helft van haar inkomsten uit de Vier Ambachten. Het ging vooral om inkomsten uit tienden en uit de landbouwbedrijven in de polders; het betrof niet alleen inkomsten in geld, maar ook leveringen in natura, zoals turf.
666. GROOTAERS W., *Een kloostergemeenschap schrijft geschiedenis. Zeven eeuwen augustijnen te Gent*, in *Toerisme in Oost-Vlaanderen*, 45, (1996), nr. 4, p. 77-80.
Beknopt historisch overzicht. Geïllustreerd.
667. LAUREYS D., *La réforme à Eeklo et environs (1530-1576)*, in *Bulletin de la Société Royale du Protestantisme Belge*, (1995), nr. 115, p.37-46.
Vanaf 1530 was de situatie in Eeklo ronduit woelig te noemen: talrijke straffen waaronder enkele terdoodveroordelingen; het strenge repressieve optreden van de magistraat kanaliseerde het verzet naar massaal bijgewoonde hagepreken en een kleine beeldenstorm. Enkelen wisten aan de vervolgingen te ontsnappen.
668. SCHEERDER J., *De bibliotheek van het klooster van Sint-Margaretha in Bethlehem te Gent in 1783*, in DE ZUTTER J., L. CHARLES en A.

BIBLIOGRAFIE VAN DE GESCHIEDENIS VAN GENT 1995-1996

- CAPITEYN, *Qui valet ingenio. Liber Amicorum Johan Decavele*, Gent, 1996, p. 431-435.
669. SEGERS Y., C. DUJARDIN, G. KWANTEN, P. QUAGHEBEUR en J. DE MAEYER, *150 Jaar Zusters van het Heilig Hart van Maria van Berlaar, (Zusters van het Heilig Hart van Maria, Berlaar en KADOC)*, Leuven, 1995, 288 blz.
Met bijlagen, bibliografie en indices. Geïllustreerd. Zie ook: DUJARDIN C., *150 Jaar Zusters van het Heilig Hart van Maria van Berlaar. Congregatiegeschiedenissen op het KADOC*, in *KADOC Nieuwsbrief*, (1995-1996), nr. 1, p.4-5. Met aandacht onder meer voor de diverse apostolaatsactiviteiten, de spiritualiteit, de interne structuren, de gezagsverhoudingen, het recruteringspatroon en het patrimonium.
670. VANGANSBEKE J., *Het Noviciaat in het Drongens Jezuïetenklooster (1932-1967)*, in *Dronghine. Jaarboek*, (1996), p. 3-20.
Geïllustreerd.
671. VLEESCHOUWERS-VAN MELKEBEEK M., *De parochies van het bisdom Doornik, 1400-1559*, in *Handelingen van het Genootschap voor Geschiedenis*, 130, (1993), nr. 3, p. 187-220.
Naast een basisbeschrijving van het bisdom Doornik, verschaft de auteur een opsomming van de parochies die onder de verschillende decanaten ressorteren. Het aartsdecanaat Gent (1400-1559) omvat de decanaten Gent, Oudenaarde, Roeselare en Waas, samen goed voor honderdeenenzestig parochies.
672. *Zeven eeuwen Augustijnen. Een kloostergemeenschap schrijft geschiedenis*, Gent, 1996, 231 blz.
Uitgebreide catalogus naar aanleiding van de gelijknamige tentoonstelling in het Centrum voor Kunst en Cultuur te Gent. Met de medewerking van verschillende auteurs. Na enkele inleidende hoofdstukken over Augustinus, de augustijnenbeweging en de augustijnen in de Nederlanden komt de geschiedenis van het Gents klooster ruim aan bod. Dit aspect wordt in verschillende hoofdstukken toegelicht door P. TRIO, J. DECAVELE, L. VERACHTEN, W. GROOTAERS, G.J. BRUINS en H. DE SMAELE. Geïllustreerd.

Gebouwen, monumenten, stadsbeeld

673. BAILLIEUL B., *Kleur in de Gentse architectuur*, in *Toerisme Oost-Vlaanderen*, 45, (1996), nr. 3, p. 39-42.
Beknopt historisch overzicht van bouwmaterialen en kleurengebruik sinds de Middeleeuwen. Geïllustreerd.

674. BAUWENS M., *Restauratie en recente geschiedenis van enkele van onze monumenten*, in *G.O.V.-Heraut*, 31, (1996), nr. 4, p. 1-18.
Deze bijdrage handelt voornamelijk over de 20ste-eeuwse uitbreiding en de verschillende restauratiecampagnes van de Lakenhalle. Ook de werken die in 1995-1996 werden uitgevoerd, worden er opgegeven. Geïllustreerd.
675. BOCKSTAEL P., *De Brugsepoort, (Gentse wijken van vroeger, dl. 1)*, Gent, 1995, 127 blz.
Uitgave van archieffoto's over de ontwikkeling, het gebouwenbestand en het dagelijkse leven in de Brugsepoortwijk met uitvoerige bijschriften die elke afbeelding in een historische, sociale, economische of culturele context situeren. Geïllustreerd.
676. BONCQUET D. en L. DEVRIESE, *De Gentse Waterwijk. Lokalisatie van de 18de-eeuwse bouwaanvragen met geveltekening*, in *Stadsarcheologie. Bodem en monument in Gent*, 19 (1995), nr. 3, p. 4-20.
Aan de hand van de Gentse methode van huizenonderzoek die hoofdzakelijk gebruik maakt van fiscale en kadastrale gegevens is het mogelijk om 18de-eeuwse bouwaanvragen met geveltekening precies te localiseren. Behalve de resultaten voor het betreffende deelgebied van de Waterwijk, schetst de auteur ook een aantal algemene problemen bij dergelijk huizenonderzoek. Met verscheidene overzichtstabellen. Geïllustreerd.
677. BROGET G., *De groete strate buten Turre*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 24, (1995), nr. 5, p. 242-257; nr. 6, p. 299-317; 25, (1996), nr. 1, p. 2-22.
Geïllustreerd.
678. DECALUWE L. en G. VAN DOORNE, *Ondergronds Gent. De ingewanden van een oude stad*, in *Kultuurleven*, 62, (1995), nr. 7, p. 56-61.
Themanummer "Leven in de postmoderne stad" besteedt aandacht aan het ondergrondse Gent: het bodemarchief, de thans ondergronds gelegen ruimten - soms ten onrechte als crypten aangeduid -, de overwelfde waterlopen, de schuilkelders, de begraafplaatsen, de parkeergarages, de rioleringen, de watervoorzieningen en de communicatielijnen.
679. DECAVELE J. (red.), *De Sint-Niklaaskerk te Gent. Geschiedenis & restauratie*, Gent, 1996, 47 blz.
Beknopte bijdragen door G.J. BRAL, J. DE BLOCK, M. HOSTE en G. VAN DOORNE over de bouwhistoriek, de interieurinrichting en de lange restauratiegeschiedenis van dit kerkgebouw. Via dit laatste aspect worden tevens problemen aangesneden betreffende de zich ontwikkelende inzichten inzake monumentenzorg en restauratie. Geïllustreerd.
680. DE CLERCQ L., *De kapel van het Bijlokehospitaal. Onderzoek naar de*

binnenafwerking, in *Stadsarcheologie. Bodem en monument in Gent*, 19 (1995), nr. 2, p. 10-22.

In het kader van de restauratiewerken aan de kapel naast de middel-eeuwse ziekenzaal van de Bijloke werd het interieur door gespecialiseerde restaurateurs op oude afwerkingslagen onderzocht. Tot de belangrijkste bevindingen behoren de restanten van acht unieke medaillons met figuratieve invulling (heiligen), die een onderdeel vormen van wand-schilderingen uit de late 13de of het begin van de 14de eeuw. Geïllustreerd.

681. DE KEGEL A., A. DEMEY, P. DEVOS, M. PIETERAERENS, L. ROBIJNS, L. BAUTERS, S. COCK en M. FIERLAFIJN, *Monumenten-zorg en cultuurpatrimonium. Jaarverslag van de Provincie Oost-Vlaanderen 1993-1994*, Gent, 1995, 351 blz.

De betreffende publicatie omvat verschillende onderdelen met betrekking tot onroerend cultureel erfgoed in de Provincie Oost-Vlaanderen en/of waar de Dienst Monumentenzorg en Cultuurpatrimonium bij betrokken werd. De eerste bijdragen schetsen het meer algemene wettelijke kader waarbinnen het beleid inzake monumenten en landschappen in Vlaanderen functioneert. Daarna komt de monumenten- en landschapszorg in de Provincie Oost-Vlaanderen aan bod. Behalve de invulling van de bestaande wetgeving worden ook typisch Oostvlaamse accenten belicht. De aandacht gaat niet alleen uit naar monumenten en landschappen, stads- en dorpsgezichten, maar ook naar het archeologische erfgoed en roerend kerkelijk patrimonium. Sites en monumenten waar bij gelegenheid van werken advies werd verleend of onderzoek werd verricht, worden in een bondige kroniekttekst met bijhorende illustraties en referenties toegelicht. Voor Gent komen de volgende monumenten aan bod: het Belfort, het Bijlokehospitaal, het Dominicanerklooster, het Hotel d'Hane Steenhuyse, een kapel aan de Sint-Antoniuskaai, het Begijnhof Onze-Lieve-Vrouw ter Hooie, de Sint-Annakerk, de Sint-Antonius-Abtkerk, de Sint-Baafskathedraal, de Sint-Coletakerk, de Sint-Michielskerk, de Sint-Niklaaskerk, de Sint-Pietersabdij, de Sint-Stefanuskerk, de Sint-Simon- en Judaskerk in Gentbrugge, de pastorie van Wondelgem en de Sint-Niklaaskerk in Zwijnaarde. In een volgende reeks hoofdstukken komen de recente wettelijke beschermingen en beschermingsvoorstellen aan bod. Elk voorstel wordt in een korte kroniekttekst toegelicht. Meer dan vijftientig items hebben betrekking op Groot-Gent. Ook de rol van de Provinciale Commissie voor Monumenten en Landschappen wordt er nader toegelicht. Voorts vindt men er een overzicht van de tentoonstellingen en publicaties waar de betrokken provinciale dienst bij betrokken was, evenals een verslag van de Provinciale Prijs voor Architectuur 1993. Het boek wordt afgesloten met een plaatsnaamindex. Geïllustreerd.

682. DE KEGEL A., A. DEMEY & PIETERAERENS M. (red.), *Monumentenzorg en cultuurpatrimonium. Jaarverslag van de Provincie Oost-Vlaanderen 1995*, Gent, 1996, 301 blz.

Deze publicatie bevat een overzicht van de werking van de Provincie Oost-Vlaanderen over 1995 inzake monumentenzorg en cultuurpatrimonium. Inleidende hoofdstukken, respectievelijk door M. FIERLAFIJN voor monumenten en landschappen, door F. BECUWE voor de archeologische monumentenzorg behandelen het wettelijke kader van het Vlaamse beleid met betrekking tot deze materie. Behoudens enkele algemeen aspecten betreffende de werking in Oost-Vlaanderen, toegelicht door A. ADAMS, L. BAUTERS, A. DE KEGEL, M. PIETERAERENS en L. ROBIJNS, komen onderzoek en restauratie, patrimonium onder de vorm van beknopte kroniektteksten aan bod. Voor Gent worden werken in het Bijlokecomplex, de Sint-Baafskathedraal, de Sint-Jozefskerk, de Sint-Martinuskerk, de Sint-Michielskerk en de Sint-Stefanuskerk toegelicht. L. ROBIJNS gaat in een uitgebreider hoofdstuk dieper in op de restauratie van het begijnhof Onze-Lieve-Vrouw ter Hooie. In het gedeelte dat, eveneens onder de vorm van korte kroniektteksten, het in 1995 wettelijk beschermde monumentaal patrimonium belicht, komen voor Gent de volgende items voor: de pomp van 't Zand, twee telescopische natte gashouders aan de Gasmeterlaan, een voormalige suikerraffinaderij aan de Goudstraat, een voormalige fabriek van vuurvaste materialen aan de Groendreef, de Groentenmarkt, de Universitaire Instituten aan de Jozef Kluyskensstraat en de Apotheekstraat, het badhuis Van Eyck aan het Julius de Vigneplein, het huis Lousbergs de Hemptinne aan de Keizer Karelstraat, woningen aan de Koningin Astridlaan, het Sint-Pietersstation, het Koningin Maria-Hendrikaplein, de Prinses Clementinalaan, een kantoorgebouw en het Gerechtshof aan het Koophandelsplein, de voormalige textielfabriek La Nouvelle Orléans aan de Nieuwe Vaart, het Sint-Elisabethhuis aan de Rabotstraat, de Opera aan de Schouwburgstraat, een voormalige jongensschool aan de Sint-Theresiastraat, een woning aan de Tuinwijklaan, de voormalige faculteitsgebouwen van de Universiteit aan de Universiteitsstraat, woningen aan Vogelenzang, de Universiteitsaula en het voormalige Jezüietenklooster aan de Voldersstraat, het Huis Vermaercke aan de Henri Pirennelaan in Gentbrugge, het kasteel Puttenhove in Sint-Denijs-Westrem en het kasteel Rijvissche in Zwijnaarde. In het deel over manifestaties en publicaties wordt onder meer melding gemaakt van de Open Monumentendag, Interbellumarchitectuur in Gent, het oeuvre van Geo Verbanck en de Provinciale Prijs voor Architectuur 1995. Het bekroonde werk, het renovatieproject Rooigemlaan-Biezenstuk in Gent naar ontwerp van architect Johan Raman (°1940) wordt uitvoeriger toegelicht. Een plaatsnaamindex sluit de publicatie af. Geïllustreerd.

683. DE MEULEMEESTER J., *Quelques réflexions sur les résidences des*

BIBLIOGRAFIE VAN DE GESCHIEDENIS VAN GENT 1995-1996

princes territoriaux dans les anciens Pays-Bas méridionaux, in *Archéologie Médiévale*, (1995), nr. 25, p. 87-114.

De auteur wijdt een aantal beschouwingen aan het archeologisch en historisch onderzoek naar de vorstelijke residenties in de Nederlanden vanaf de Karolingische tijd tot de 12de eeuw. Ook de kennis over de Gentse situatie wordt toegelicht. Geïllustreerd.

684. DE SMET A., Het kasteel Baudries te Gavere, in *De Woonstede door de eeuwen heen*, (1995), nr. 107, p. 14-21.
Beschrijving van het kasteel en van zijn bewoners. Het "Goed te Baudries" was als leen van heerlijkheid Gavere in het bezit van de Gentse patriciërsfamilie Sloeve in de 14de en de 15de eeuw. Geïllustreerd.
685. *Deuren & Poorten. Zeven eeuwen techniek en esthetiek*, (*Dienst Monumentenzorg*), Gent, 1995, 152 blz.
Rijk gestoffeerd basiswerk over deuren en poortopeningen vanaf de Middeleeuwen tot de 19de eeuw, met bijdragen van G. EVERAERT, D. LIEVOIS en M.C. LALEMAN, met per periode een overzichtelijke "deuren- en poorteninventaris". Geïllustreerd.
686. DEVRIESE L., *Beluiken en huisjescomplexen. Ontstaan en evolutie in het 18de-eeuwse Gent*, in *Stadsarcheologie. Bodem en monument in Gent*, 20, (1996), nr. 1, p. 9-28.
De auteur onderneemt in deze bijdrage een indringende zoektocht naar 18de-eeuwse beluiken of huisvormen die er nauw mee verwant zijn. Bij de verspreiding over het Gentse grondgebied worden verscheidene concentraties vastgesteld, onder meer in Overschelde, die in een ruimere context worden gesitueerd. De studie leidt tot nieuwe inzichten met betrekking tot het beluikenfenomeen in Gent. Geïllustreerd.
687. DEVRIESE L. en D. BONCQUET, *Huisnamen in de Waterwijk*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 25, (1996), nr. 6, p. 285-307. Geïllustreerd.
688. DOPERE F., *La chronologie de la taille des pierres: état de la question*, in *Herbeumont. Actes du LIe Congrès de la Fédération des Cercles d'Archéologie et d'Histoire de Belgique*, Namur, 1996, dl. 1, p. 50-51.
De auteur schetst de systematische studie van de sporen die de steenhouwers nalieten op Brabantse kalkzandsteen in gebouwen die in de loop van de 15de eeuw werden opgetrokken en waarvan de bouw goed gedocumenteerd is door geschreven bronnen. Dit leidt tot het onderscheiden van drie chronologisch bepaalde fasen in de steenhouwerstechniek.
689. DUBOIS M., G. PAULISSEN EN J. VANDENBREEDEN, *Capita selecta*, in *Openbaar Kunstbezit in Vlaanderen*, 33, (1995), nr. 4, p.150-170.

Voor Gent worden vermeld: de spoorwegbrug over de Bommelstraat (gemetselde gewelfbrug), de Rotsbrug in het Citadelpark, de Sint-Michielsbrug (ontwerp L. Cloquet) en de Minnemeersbrug.

690. EVERAERT G., *Kleur in de stad. Van middeleeuwen tot twintigste eeuw*, in: *Toerisme in Oost-Vlaanderen*, 45, (1996), nr. 4, p. 88-96.
Kleurrijke afwerking van gevels is het resultaat van een langzame ontwikkeling die in de late Middeleeuwen aanving. De auteur heeft een beknopt overzicht aan de hand van voorbeelden uit het Gentse monumentaal patrimonium. Geïllustreerd.
691. EVERAERT G., M. C. LALEMAN, D. LIEVOIS en G. STOOFS, *Het huis "de Inghel" aan de Graslei in Gent*, in *Handelingen van de Maatschappij voor Geschiedenis en Oudheidkunde te Gent*, XLIX, (1995), p. 119-174.
692. EVRARD A.-K., *Een blik op het centrum anno 1835*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 25, (1996), nr. 3, p. 138-140.
Overzicht van de horecazaken (naam en straat), centraal gelegen en met een functie in het verkeersnet (b.v. vertrekpunt van een diligence) op basis van den "Algemeenen Koophandels-Almanak der Stad Gend voor het jaer Ons Heeren Jesu-Christi 1835".
693. HEINS A., *Oude hoekjes van Gent. Deel I*, Nazareth, 1995, 124 blz.
Heruitgave van honderdvierentwintig schetsen gemaakt door Armand Heins van plaatsen in Gent die met vernieling bedreigd zijn. De oorspronkelijke uitgave dateert van 1898-1899. Geïllustreerd.
694. HOFFSUMMER, P., *Les charpentes de toitures en Wallonie. Typologie et dendrochronologie (XIe-XIXe siècle)*, (Ministère de la Région Wallonne, *Etudes et Documents, Série Monuments et Sites*, nr. 1), Namur, 1995, 174 blz.
Deze publicatie, een verwerking van een doctoraatsverhandeling aan de Universiteit van Liège, behandelt de betekenis van de dendrochronologie of het jaarringenonderzoek van eikehout, voornamelijk uit dakconstructies, voor de kennis van de middeleeuwse en post-middeleeuwse architectuur, meer specifiek voor de ontwikkeling van de dakkappen als onderdeel van een architectonisch geheel in het Maasland. In alle hoofdstukken komen aspecten aan bod die ook voor Vlaanderen van nut kunnen zijn. De middeleeuwse ziekenzaal van de Bijloke en de Karmelietenkerk, waarvan de dakkappen met geïmporteerd hout werden gerealiseerd, zijn Gentse voorbeelden die in dit werk veel ruimer worden behandeld. Geïllustreerd.
695. *Inventaire archéologique - Fiche nr. 128 - Plafond van het oud Brouwershuis*, *Ghendtsche Tydinghen*, 25, (1996), nr. 1, p. 22-24. Geïllustreerd.

BIBLIOGRAFIE VAN DE GESCHIEDENIS VAN GENT 1995-1996

696. *Inventaire archéologique - Fiche nr. 151 - De Crypte van het Geeraard Duivelsteen*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 25, (1996), nr. 4, p. 182-184. Geïllustreerd.
697. *Inventaire archéologique - Fiche nr. 178 - De Voorgevel van de Vismijn*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 25, (1996), nr. 5, p. 252-255. Geïllustreerd.
698. *Joseph-Jacques Kieckepoost: "Een ontwerp voor de Poel"*, in *G.O.V.Heraut*, 30, (1995), nr. 6, p. 1-8.
Bijdrage over de Gentse begrafenisondernemer en aannemer Kieckepoost (1773-1837), ontwerper van diverse gebouwen, n.a.v. het driedelig boek (1824), "Den Ontwerp-maeker van Oost-Vlaenderen ofte Kasteelen in Spagnien". Geïllustreerd.
699. LALEMAN M.C., *Bijzondere vorsten. Hardstenen nokafdekking uit de 17de eeuw*, in *Stadsarcheologie. Bodem en monument in Gent*, 19, (1995), nr. 3, p. 21-33.
Aan de hand van enkele hardstenen vorsten die als bodemvondst in het Karmelietenklooster (Lange Steenstraat, Vrouwebroersstraat) aan het licht kwamen, wordt dieper ingegaan op de productie van hardstenen nokelementen en hun aanwezigheid in Gent. Het voorkomen van merken, die verwijzen naar de 17de-eeuwse steenhouwers Nicolas Derideau uit Feluy en Hiérosme Valenne uit Arquennes, vormen het uitgangspunt voor een samenvatting van hun bekende oeuvre in Gent. Geïllustreerd.
700. LALEMAN, M.C., *De 'Grote Crypte' van de Gentse Sint-Pietersabdij*, in *International Club of Flanders. Newsletter*, Gent, 1996, nr. 77, p. 2-5.
Beknopte bouwgeschiedenis van de reftervleugel van de Sint-Pietersabdij op basis van recent archeologisch en bouwhistorisch onderzoek.
701. LALEMAN M.C., *De monumentale refter van de Gentse Sint-Pietersabdij*, in *26e Kunst & Antiekbeurs van Vlaanderen. Sint-Pietersabdij Gent 3-11 februari 1996*, Gent, 1996, p. 6-9.
Beknopt overzicht van de bouwgeschiedenis en de interieurinrichting.
702. LALEMAN M.C., *Woord, beeld en materie. Het Sint-Baafsdorp in Gent*, in DE ZUTTER J., L. CHARLES en A. CAPITEYN, *Qui valet ingenio. Liber Amicorum Johan Decavele*, 1996, p. 289-317.
Een beknopt overzicht van de kennis over het Sint-Baafsdorp aan de hand van de resultaten van recent archeologisch onderzoek, gecombineerd met gegevens uit geschreven en iconografisch bronnenmateriaal. Geïllustreerd.
703. LALEMAN M.C. en G. STOOPS, *De Sint-Pietersabdij in Gent (O.VI.)*, in *Archaeologia Mediaevalis* (1996), nr. 19, p. 45-46.

Beknopt overzicht van de resultaten van het archeologisch onderzoek dat in 1995 ter gelegenheid van restauratiewerken werd uitgevoerd, met opgave van de bekende gegevens voor de bouwgeschiedenis vanaf de Middeleeuwen.

704. LANCLUS K., *Monumenten voor de rechtspraak. Rechtbanken in Oost-Vlaanderen*, in *Monumenten en Landschappen*, 14, (1995), nr. 5, p. 10-28.
Rijk gestoffeerde bijdrage. Behandelt voor Gent het gerechtshof aan het Koophandelsplein, gebouwd naar een ontwerp van Louis Roelandt en geopend op 19 oktober 1846. Verder komen ook Dendermonde en Oudenaarde aan bod. Geïllustreerd.
705. LAPORTE D., D. LIEVOIS en H. VANDENBORRE, *De Drievuldigheidskapel in de Sint-Niklaaskerk te Gent*, in *Stadsarcheologie. Bodem en monument in Gent*, 19, (1995) nr. 4, p. 12-34.
Het vooronderzoek voor restauratie van het barokaltaar en de schilderijen uit de Drievuldigheidskapel van de Sint-Niklaaskerk omvatte diverse aspecten. Er was het materieel-technisch onderzoek van de overgebleven altaar- en interieuronderdelen. Daarnaast waren er het bouwhistorisch onderzoek en de kunsthistorische studie. Alle aspecten werden samen uitgewerkt en bieden een zeer rijk gestoffeerd overzicht van wat thans over de Drievuldigheidskapel en het interieur bekend is. Geïllustreerd.
706. LEKENS L., *Gentse Parken en Groenzones (deel 4): Het Citadelpark*, in *G.O.V. Heraut*, 30, (1995), nr. 6, p. 45-72. Geïllustreerd.
707. LEKENS L. en J. LAGROU, *Gentse wijken van vroeger. Deel 2. De Muide*, Nazareth, 1996, 126 blz.
Gestoffeerde wijkbeschrijving met, naast de verschillende straten, afzonderlijke aandacht voor kerk en parochie Muide en Meulestede, het onderwijs, het verenigingsleven, de feesten en buurttekmessen; een apart stukje handelt over de bruggen in de wijk en over de haven. Geïllustreerd.
708. MAES D., *Een gedenksteen in het gewezen klooster van Deinze*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 25, (1996), nr. 4, p. 220-221.
De gedenksteen herinnert aan de eerste-steenlegging van het klooster in 1642 en bevindt zich in de gewezen kapittelzaal van het klooster, dat later dienst deed als krijgshospitaal en militair ziekenhuis Kwartier Goeman en nu het Politiecentrum Ekkegem herbergt. Geïllustreerd.
709. MAES D., *Het Gents Kerkepad. Sint-Baafskathedraal-Sint-Baafsplein*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 25, (1996), nr. 5, p. 229-252.

BIBLIOGRAFIE VAN DE GESCHIEDENIS VAN GENT 1995-1996

710. MAES D., *Het Gents Kerkepad. Sint-Jacobskerk-Bij Sint-Jacobs, in Ghendtsche Tydinghen*, 25 (1996), nr. 6, p. 309-328.
711. MEGANCKL., *Het Miljoenenkwartier te Gent. Wandelen in een opmerkelijke stadswijk uit het Interbellum*, in *Toerisme Oost-Vlaanderen*, 45, (1996), p. 23-26.
Geïllustreerd.
712. POULAIN N., *Belgisch behangselpapier uit het Interbellum*, in *Interbellum-Cahier*, 1996, nr. 8, 31 blz. Geïllustreerd.
713. POULAIN N., *Tegels bekijken: 3 tochten langs wandtegels, (Stad Gent, Dienst Monumentenzorg)*, Gent, 1996, 19 blz.
Ter gelegenheid van de Open Monumentendag op 8 september 1996 rondom het thema 'Zorg en zin voor kleur' werd een brochure opgesteld met een overzicht van tegelversieringen aan Gentse gevels en in enkele interieurs voor de periode 1880-1940.
714. *Oliemolens in Vlaanderen*, in *Molenecho's*, 23, (1995), nr. 3, p. 114-190.
Themanummer gewijd aan de olieslagmolens. Met bijdragen van diverse auteurs. Van Gent zijn van belang : DENEWET L., *Economische doorlichting van de Vlaamse oliemolens in 1764* (p. 158-170) en ID., *Vlaamse olieslagmolens in 1832* (p. 171-181). Geïllustreerd.
715. SENNESAEL V., *Italiaanse inspiratie: het Campo Santo van Mariakerke, in Monumenten en Landschappen*, 14, (1995), nr. 6, p. 18-27.
Goed gestoffeerde bijdrage over deze begraafplaats waar sedert 1874 een afgescheiden gedeelte aan inwoners van Gent was voorbehouden; besteedt vooral aandacht aan de galerij in neogotische stijl naar ontwerp van Jean-Baptiste Bethune. Geïllustreerd.
716. SCHEPENS, E., *Aanbesteding van de forten langs de Schelde te Gentbrugge, Heusden en Melle in 1675*, in *Jaarboek De Oost-Oudburg*, XXXI, (1995), p. 89-104.
De troepenbeweging ten tijde van Lodewijk XIV leidde tot de aanleg van nieuwe versterkingen en het verstevigen van bestaande fortificaties. Uit 1675 zijn enkele aanbestedingen bekend met betrekking tot forten langs de Schelde, onder meer een fort achter de vroegere kerk van Gentbrugge en een tweede op het grondgebied van dezelfde (deel)gemeente tegenover herberg 'het Panhuis' op Destelbergen. In een bijlage wordt ook verwezen naar een fort op het grondgebied van Mendonk. Geïllustreerd.
717. STOOPS G. en G. STOOPS, *Sint-Pieters' pleister. Studie van twee stalen uit de reftervleugel van de Sint-Pietersabdij*, in *Stadsarcheologie. Bodem en monument in Gent*, 20, (1996), nr. 1, p. 5-7.

Verslag van het laboratoriumonderzoek van twee kalkmortelstalen, afkomstig van de wandafwerking in de onderste zaal van de reftervleugel (late Middeleeuwen). Geïllustreerd.

718. SUYS A., *De Sint-Annakerk te Gent, (Kleine Cultuurgidsen Provincie Oost-Vlaanderen)*, Gent, 1996, 72 blz.
Historisch overzicht en uitgebreide beschrijving van de Sint-Annakerk die in 1856-1862 werd gebouwd. Bij de interieurbehandeling komt de complexe iconografie uitgebreid aan bod. Geïllustreerd.
719. VANCLEVEN J., *De oorspronkelijke aankleding van het Hotel Falligan te Gent (1795-1804)*, in *De Woonstede door de eeuwen heen*, 109, (1996), p. 28-46.
De auteur biedt een gedetailleerde ontleding van de stoffering van dit stadspaleis dat als typevoorbeeld van de Gentse rococo-architectuur bekend staat. Uitgangspunt vormen zes boedelbeschrijvingen over de periode 1795-1804. Deze geschreven documenten en de overgebleven materiële relicten tonen hoe de Franse wooncultuur in het Gentse adellijke stadsmilieu was doorgedrongen. Geïllustreerd.
720. VANDENBORRE H., *De oude ziekenzaal van de Bijloke. Onderzoek en behandeling van de nissen*, in *Stadsarcheologie. Bodem en Monument in Gent*, 19, (1995), nr. 1, p. 34-39. Geïllustreerd.
721. VANDEPITTE D., *Typen van bruggen, technisch bekeken*, in *Openbaar Kunstbezit in Vlaanderen*, 33, (1995), nr. 4, p. 136-145.
Behandelt de diverse brugtypes, met aandacht voor de Tolhuisbrug (portaalbrug) te Gent en voor de hangbrug aan de Hundelgemsesteenweg (Merelbeke).
722. VAN DOORNE G. (red.), *Open Monumentendag 1996, (Stad Gent, Dienst Monumentenzorg)*, Gent, 1996, 76 blz.
Naar aanleiding van de Open Monumentendag Vlaanderen 1996 werden in Gent een dertigtal gebouwen opengesteld die in deze uitgave bondig worden voorgesteld. Bij de toelichtingen ligt de klemtoon op 'Zorg & zin voor kleur', het officiële thema van de Open Monumentendag 1996. De volgende gebouwen komen er aan bod: het Museum Energieia (Langerbruggekaai), de Rijkswachtkazerne (Groendreef), het huis Voortman (Vogelenzang), de Heilig-Kerstkerk (Sleepstraat), de Sint-Jozefkerk (Wondelgemstraat), een laat-neogotische kapel (Molenaarsstraat), het klooster van de augustijnen (Academiestraat), Sauna Aqua Azul (Drongenhof), de Baudelokapel (Bibliotheekstraat), het Hotel Van Saceghem (Drabstraat), het huis 'De Grote Arend' (Hoogpoort), het Hotel De Wulf of de Hemptinne (Koningstraat/Onderstraat), het Hotel Reyhof (Hoogstraat), het Museum van de Sint-Jorisgilde (Buitenhof), het Hotel Vander

BIBLIOGRAFIE VAN DE GESCHIEDENIS VAN GENT 1995-1996

Meersche (Nederpolder), het Museum voor Stenen Voorwerpen (Gandastraat), het N.T.G.-gebouw (Sint-Baafsplein), het Museum Glasramen in het voormalige Dominicanerklooster (Onderbergen), de voormalige School voor Criminologie van de Universiteit (Kortemeer), het Hotel d'Hane Steenhuyse (Veldstraat), de Opera (Koophandelsplein/Schouwburgstraat) de Sint-Annakerk (Sint-Annaplein), de Minardschouwburg (Walpoortstraat), het Kunstencentrum Vooruit (Sint-Pietersnieuwstraat), een voormalig weeshuis (Martelaarslaan), het studentenrestaurant Overpoort (Overpoortstraat), de woning van architect J.A. De Bondt (Krijgslaan-Vaderlandstraat) en de Heilig-Sacramentskapel (Sint-Denijs-Westrem, Putkapelstraat). Geïllustreerd.

723. VANTHILLO C., *Monumentale kleur*, in *Monumenten en Landschappen*, 15, (1996), nr. 4, p. 35-42.
Maakt voor Gent onder andere melding van de traphal in het Hotel Vander Meersche met de 18de-eeuwse afbeelding van de mythologische godenwereld. Geïllustreerd.
724. *Via Florea. Een wandeling langs de Oostvlaamse sierteelt*, in *G.O.V. Heraut*, 31, (1996), nr. 1, p. 27-32.
725. WYLLEMAN L., *De aangeklede wand*, in *Monumenten en Landschappen*, 15, (1996), nr. 4, p. 43-56.
Rijk gestoffeerde bijdrage, waarin voor Gent onder meer melding wordt gemaakt van de herinrichting van het Hotel de Coninck in de Jan Breydelstraat tot Museum voor Sierkunst en van het 18de-eeuwse salon met schilderijen van Pieter en van Jean-Emmanuel van Reysschoot, in het Hotel d'Hane-Steenhuyse. Ook aandacht voor de diverse soorten wandbehang (met Gentse voorbeelden). Geïllustreerd.

Kunst, cultuur

726. BOSSUYT I., SCHREURS E. en B. BOUCKAERT, *Het muziekleven in Kamerijk, Dowaa en Rijsel tijdens het Ancien Régime*, in *De Franse Nederlanden. Les Pays-Bas Français. Jaarboek*, 20, (1995), p. 91-116.
Met vermelding van het Gentse Sint-Baafskapittel. Geïllustreerd.
727. BOUCKAERT B., *Bijdragen tot de studie van het muziekleven in de Sint-Veerlekerkte Gent (14de-16de eeuw). De fundatie van Simon de Mirabello (ca. 1280-1346)*, in *Musica Antiqua*, 12, (1995), nr. 4, p. 154-163.
728. CAPITEYN A. (red.), *Van Buysse tot Brusselmans. Gent literair*, Gent, 1996, 131 blz.
Publicatie uitgegeven naar aanleiding van een gelijknamige tentoonstel-

ling in het Museum Vander Haeghen, met de medewerking van verscheidene auteurs; geïllustreerd.

729. CHARLES L., *De kunstverzameling van Jan Van Bouchaute te Gent (2de helft 17de-begin 18de eeuw)*, in DE ZUTTER J., L. CHARLES en A. CAPITEYN, *Qui valet ingenio. Liber Amicorum Johan Decavele*, Gent, 1996, p. 81-108.
730. DAENENS L., *Philippe Wolfers en het Japonisme*, in *Qui valet ingenio. Liber Amicorum Johan Decavele*, Gent, 1996, p. 145-153.
Uitgangspunt voor deze bijdrage is een zilveren koffiekannetje uit het Museum voor Sierkunst, dat het merkteken draagt van de Brusselse zilversmeden Wolfers. Geïllustreerd.
731. DAENENS L., R. SAUWEN, J. VALCKE en J. WALGRAVE, *Arts and Crafts vandaag in Vlaanderen*, in *Openbaar Kunstbezit in Vlaanderen*, 34, (1996), nr. 1, p. 3-43.
Met vermelding van Gentse kunstenaars of werken die in de Gentse regio tot stand kwamen. Geïllustreerd.
732. DE TREMERIE M., *De klopgeesten van Marc Sleens herinnering. Via striptekeningen ambassadeur van Gent*, in *Toerisme Oost-Vlaanderen*, 45, (1996), nr. 1, p. 27-29.
Geïllustreerd.
733. DEVISSCHER H. (red.), *De stoutmoedige diefte van het Lam Gods. Zestig jaar speuren naar de Rechtvaardige Rechters*, (Centrum voor Kunst en Cultuur), Gent, 1995, 79 blz.
In diverse bijdragen geven D. GAUBLOMME, A. CAPITEYN, K. MORTIER, R. MARIJNISSEN, E. DHANENS en L. COLLIN toelichtingen bij de diefstal van panelen van het Lam Godsretabel uit de Sint-Baafskathedraal in de nacht van 10 op 11 april 1934. De gebeurtenis wordt gesitueerd in zijn tijd en verduidelijkt aan de hand van wat intens speurwerk wel en niet kon aan het licht brengen. De geschiedenis van het 15de-eeuwse retabel, met vermelding van eigenaars, reizen, restauraties, en zo meer komt er eveneens uitgebreid aan bod. Geïllustreerd.
734. D'HOLLANDER J., *Zeldzaam historisch oefenklavier van Van den Gheyn in de Gentse Lakenhalle*, in *G.O.V. Heraut*, 30, (1996), nr. 1, p. 19-25.
Vervolg op een eerdere bijdrage (*G.O.V. Heraut*, 29, (1995), nr. 2). Geïllustreerd.
735. DE WINNE L., *Terug naar een rijk verleden. De Oudenaardse wandtapijten*, in *Toerisme in Oost-Vlaanderen*, 45, (1996), nr. 4, p. 73-76.

BIBLIOGRAFIE VAN DE GESCHIEDENIS VAN GENT 1995-1996

Kort overzicht van de Oudenaardse tapijtweefkunst voor de periode 15de-18de eeuw. Oudenaardse wandtapijten genoten bekendheid tot ver over de grenzen en beïnvloedden ook de rijkere Gentse interieurs in die periode. Geïllustreerd.

736. DUVERGER E., *De Gentse zilversmid en kunstverzamelaar Jacques van Hoorebeke (1635-1686)*, in DE ZUTTER J., L. CHARLES en A. CAPITEYN, *Qui valet ingenio. Liber Amicorum Johan Decavele*, Gent, 1996, p. 201-230.
737. HAGGH B., *Sapientia. Some comments concerning the cover of this book*, in *Qui valet ingenio. Liber Amicorum Johan Decavele*, Gent, 1996, p. 231-236.
Duiding bij het fragment van een 17de-eeuws muziekhandschrift uit het Gentse Stadsarchief dat tevens op de kleurenkaf van het betreffende boekwerk werd gereproduceerd. Geïllustreerd.
738. HEIRBRANT S., *Beeld of verbeelding. Historische romanciers over de 16de eeuw*, in *Qui valet ingenio. Liber Amicorum Johan Decavele*, Gent, 1996, p. 237-249.
739. HUYS P., *De "automatische beelden" van Jaquet-Droz in Gent anno 1781*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 25, (1996), nr. 1, p. 29-30.
Bijdrage op basis van een aankondiging in de "Gazette van Gend".
740. HUYS P., *De schilder Leo Gestel in Drongen 1925-1927. Zeventig jaar geleden schilderden twee Hollandse kunstenaars, Leo Gestel en Gerrit van Blaaderen, aan het "Heilig Huizeken"*, in *Dronghine. Jaarboek*, (1996), p. 111-130.
Geïllustreerd.
741. *Inventaire archéologique - Fiche nr. 31 - Schenkkan van het Gents Magistraat*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 25, (1996), nr. 3, p. 117-118.
742. *Inventaire archéologique - Fiche nr. 355 - Schouwstijlen van de Vergaderzaal der Toezichtscommissie van het Koninklijk Muziekconservatorium*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 24, (1995), nr. 5, p. 257-258.
Geïllustreerd.
743. *Inventaire archéologique - Fiche nr. 57 - Collectebussen uit de XVIIIe eeuw*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 24, (1995), nr. 6, p. 317-318. Geïllustreerd.
744. *Kultureel Jaarboek voor de Provincie Oost-Vlaanderen 1993*, Gent, 1995, 292 blz.

Beknopt overzicht van de culturele activiteiten die door de Provincie Oost-Vlaanderen werden georganiseerd of mede door toedoen van de provincie tot stand kwamen. Voorafgaand komt een administratief gedeelte over de samenstelling van de bestendige deputatie, de adviescommissies en de situering van de provinciale diensten die met cultuur begaan zijn. De volgende hoofdstukken zijn gewijd aan het bezoek van koning Albert II en koningin Paola aan Gent, op 23 september 1993, en aan het afscheid van Dr. Paul Huys als cultureel adviseur. Na een overzicht van de provinciale prijzen over 1993, met beknopte biografieën van de bekroonden, worden de volgende cultuursectoren vanuit de provinciale werking toegelicht: taal- en letterkunde, bibliotheekwezen, toneel, muziek, geschiedenis, beeldende kunsten, cultuurpatrimonium, fotografie en film, musea, algemene culturele werking, sociaal-culturele werking en culturele uitwisseling. Het boek wordt afgesloten met een In Memoriam voor de volgende overleden Oost-Vlamingen: Oscar BONNEVALLE, Roger BRACKE, Daniel DE MOOR, Robert DE SMET, Jozef DE WILDE, Frank MEYLAND, Roland MONTEYNE, Jozef ROBYN, Remi VAN DE MOORTEL, Herman VERBAERE, Gustaaf Charles VERHASSELT, Dries WIEME.

745. LUCAS R. en K. SCHEERLINCK, *Affichekunst*, in *Openbaar Kunstbezit in Vlaanderen*, 33, (1995), nr. 3, p. 87-127.
Geschiedenis van de Belgische affichekunst dat een overzicht biedt van een aantal belangrijke bewaarplaatsen, waaronder voor Gent in het bijzonder het Archief en Museum van de Socialistische Beweging (AMSAB) en de Universiteit Gent. Geïllustreerd.
746. MAES D., *Gent elders ontmoet. De Maagd van Gent*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 25, (1996), nr. 6, p. 344-345.
Bespreking van een scheepsmodel uit het Gruuthusemuseum in Brugge.
747. NACHTERGAELE V., *De Fransschrijvende Vlamingen als cultuurdesem*, in *Wetenschappelijke Tijdingen*, LV, (1996), nr. 2, p. 111-126.
De Fransschrijvende Vlamingen, waaronder talrijke Gentenaars, worden gezien als dragers van het gemeenschappelijk patrimonium van zowel de Vlamingen als de Franstaligen in België.
748. ROBERTS-JONES F., *Het Lam Gods retabel. Van meesterwerk tot kopie. Van de gebroeders Van Eyck tot Michiel Coxcie*, in *G.O.V. Heraut*, 31, (1996), nr. 2, 4 blz.
749. SMEYERS M. en B. CARDON (ed.), *Flanders in a European Perspective. Manuscript illumination around 1400 in Flandres and abroad. Proceedings of the International Colloquium Leuven 7-10 September 1993*, (*Corpus van Verluchte handschriften*, vol. 8, Low Countries Series

BIBLIOGRAFIE VAN DE GESCHIEDENIS VAN GENT 1995-1996

- 5), Leuven, 1995, X en 799 blz. Geïllustreerd. Met index van de kunstenaars en van de geciteerde manuscripten en kunstwerken. Met verwijzingen naar Gent. Zie ook SMEYERS M., *Flemish Miniatures for England*, in *The Low Countries. Jaarboek*, 1995, p. 240-250. Geïllustreerd.
750. VAN ASSCHE K., *Planten bij Van Eyck*, in *Monumenten en Landschappen*, 15, (1996), nr. 1, p. 8-25.
Bijdrage waarin een analyse en identificatie wordt doorgevoerd van de plantenwereld die in de panelen van Van Eyck ten tonele wordt gevoerd. In veel gevallen kunnen geneeskrachtige planten worden herkend, maar ook "gewone" planten uit de tuincultuur en planten met symbolische betekenis. Geïllustreerd.
751. VANDAMMEG., *Jules de Bruycker en Edgard Tytgat. Een confrontatietentoonstelling*, in *Toerisme Oost-Vlaanderen*, 44, (1995), nr. 5, p. 108-112.
Geïllustreerd.
752. VANDENBOSSCHE D., *Cultuur en oorlog: Gents cultuurbeleid na de twee wereldoorlogen*, in DE ZUTTER J., L. CHARLES en A. CAPITEYN, *Qui valet ingenio. Liber Amicorum Johan Decavele*, Gent, 1996, p. 437-445.
753. VAN DEN KERKHOVE A., *De aankoop van gietvormen door de Antwerpse tinnegieter Daniël Door te Gent in 1623*, in DE ZUTTER J., L. CHARLES en A. CAPITEYN, *Qui valet ingenio. Liber Amicorum Johan Decavele*, Gent, 1996, p. 447-451.
754. VAN ELSLANDE R., *Jan van Eyck's "Madonna bij de Fontein" uit Dikkelvenne*, in *Het Land van Aalst*, XLVIII, (1996), nr. 2, p. 136-144.
Geïllustreerd.
755. VAN ELSLANDE R., *Kunstenaars werkzaam in de grafelijke residenties te Gent tijdens de 14e eeuw*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 24, (1995), nr. 6, p. 325-331. Van dezelfde auteur zie ook: *Gentse kunstenaars ten dienste van Jan zonder Vrees en in het Prinsenhof*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 25, (1996), nr. 1, p. 25-29; *Hertog Filips de Goede liet het Gentse Prinsenhof rijkelijk opsmukken* (Deel I: voor "De slag van Gavere 1453"), in *Ghendtsche Tydinghen*, 25, (1996), nr. 2, p. 51-60; (Deel II na "De slag van Gavere 1453"), in *Ghendtsche Tydinghen*, 25, (1996), nr. 3, p. 141-148.
756. VAN ELSLANDE R., *Nabur Martins, de belangrijkste Gentse schilder uit het midden der 15de eeuw*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 25, (1996), nr.

4, p. 190-202.
Geïllustreerd.

757. VERRIEST G. en LEFERT J., *Van Kreisler tot Cziffra. Geschiedenis van de winterconcerten te Gent*, s.l., 1966, 68 blz. Zie ook: ID., *Van André Cluytens tot Bernhard Klee (1966-1984). Bijvoegsel aan de repertoria van de geschiedenis van de winterconcerten te Gent*, s.l., s.d., 19 blz. Geïllustreerd. Zie ook: VERRIEST-LEFERT J. en D. VERRIEST, *Van Karl Münchinger tot Yuri Simonov (1984-1995). 2de bijvoegsel aan de repertoria van de geschiedenis van de winterconcerten te Gent*, s.l., s.d., 17 blz. Geïllustreerd.
758. *Vlaanderen en Castilla y Leon. Op de drempel van Europa, (Kathedraal Antwerpen)*, Antwerpen, 1995, XXV en 533 blz.
Diverse auteurs behandelen de relaties tussen Vlaanderen en Castilla y Leon, onder meer: spiritualiteit, economie, kunst, boekdrukkunst. Geïllustreerd.

Materiële cultuur

759. VAN NEER W. en A. ERVYNCK, *Gentse graten. Onderzoek van archeologische visresten uit de binnenstad*, in *Stadsarcheologie. Bodem en monument in Gent*, 19, (1995), nr. 4, p. 5-11.
Zeefstalen en bodemmonsters uit archeologisch onderzoek aan de Belfortstraat, de Kammerstraat en de Oudburg vormen de ruggegraat voor een bijdrage over visconsumptie in het middeleeuwse en post-middeleeuwse Gent, waarbij ook de voedsleconomie in een ruimer perspectief aan bod komt. Geïllustreerd.

Heemkunde, volkskunde, genealogie

760. BOMBAY J., *Zijn er banden tussen: "Van den Vos Reynaerd" en Drongen en/of zijn Norbertijnerabdij?*, in *Dronghine. Jaarboek*, (1996), p. 89-110.
761. BRAEKMAN W.L., *Achttiende-eeuwse volksgeneeskundige recepten*, in *Oostvlaamse Zanten*, 70, (1995), nr. 2-3, p. 153-166.
Overzicht op basis van een analyse van een handschrift afkomstig van de geveilde bibliotheek van T. Van Saceghem te Gent (1852). Het handschrift berust in de bibliotheek van de Gentse Universiteit (Hs. 16126).
762. BRAEKMAN W.L., *Jan Heyns, slachtoffer van de Gentse heks Catheline Tancre (1607)*, in *Oostvlaamse Zanten*, 70, (1995), nr. 4, p. 277-278.

BIBLIOGRAFIE VAN DE GESCHIEDENIS VAN GENT 1995-1996

763. BRAEKMAN W. L., *Melaatsheid door toverij te Heusden (1609)*, in *Oostvlaamse Zanten*, 70, (1995), nr. 4, p. 279-280.
764. BRAEKMAN W.L., *Scripta Manent I. Tovenaresen branden kerktoren af te Gent (1602)*, in *Oostvlaamse Zanten*, 71, (1996), nr. 1, p. 42-42.
Op basis van een verhaal in één van de Gentse Memorieboeken (Universiteit Gent, Hs 3773).
765. CARSON P., *Afsnee, een dorp in de twintigste eeuw*, in *Jaarboek van de Heemkring Scheldeveld*, (1995), nr. XXIV, p. 189-223.
Getuigenissen over het dorpsleven, bedrijvigheid, gebouwen, festiviteiten en kunstenaars in Afsnee, voornamelijk in de periode van omstreeks 1900 tot de Tweede Wereldoorlog. Ook de overzijde van de Leie, het z.g. Drieleien dat naderhand bij Drongen werd gevoegd, komt hier aan bod.
766. CASSIMAN P., *Schoonberghe en het kasteel Solvyns*, in *Dronghine. Jaarboek*, (1996), p. 131-150. Geïllustreerd.
767. CHRISTIAEN M., *Groot-Gent: De Gentse Deelgemeenten - Deel 1. Wandeling door Drongen-Centrum*, in *G.O.V. Heraut*, 31, (1996), nr. 2, p. 1-22. Geïllustreerd.
768. CORNELIS - DE VOS G., *Een sofisme van marmer. Een vondeling in het Stadsarchief van Gent onder nummer 899 geregistreerd*, in *Vlaamse Stam*, 32, (1996), nr. 1, p. 42.
769. DE BUCK R., *Gentse memoriedagen*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 24, (1995), nr. 5, p. 277-280; nr. 6, p. 350-352; 25, (1996), nr. 1, p. 36-38; nr. 2, p. 89-91; nr. 3, p. 150-151; nr. 4, p. 217-220; nr. 5, p. 275-276.
770. DE DECKER A., *Genealogie De Decker, een familie uit de Denderstreek ca 1660 tot 1996*, Gent, 1996, 76 blz. Met index op familienaam.
771. DE DECKER A., *Genealogie De Vos, een Oostvlaamse familie ca 1760 tot 1996*, s.l., s.d., 42 blz.
772. DELBAERE E., *Sint-Denijs-Westrem in beeld. Deel 7. De Café's*, s.l., 1995, 34 blz. Geïllustreerd.
773. DISCART-AUDENAERDE J., *De stam Audenaerde*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 25, (1996), nr. 2, p. 74-82.
De bijdrage handelt in hoofdzaak over Maria-Theresia van Audenaerde (+ 1818), negende abdis van het Rijke Gasthuis in Gent en over Egidius Franciscus Audenaerde (1691-1768), kanunnik, vicaris-generaal en 23ste deken van de Sint-Baafskathedraal te Gent. Zie ook: ID., *De stam*

- Audenaerde (vervolg)*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 25, (1996), nr. 4, p. 187-189, waarin de figuur van Robert van Audenaerde (1663-1743), Gents vrij schilder, etser en graveur, leering van Jan van Cleef en van Frans Mierop.
774. *Gentse vondelingen en verlaten kinderen geplaatst te Heusden (1839-1868)*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 24, (1995), nr. 6, p. 337-344.
775. GEVAERT G., *Groot-Gent: De Gentse Deelgemeenten - Deel 2. Sint-Denijs-Westrem*, in G.O.V. Heraut, 31, (1996), nr. 3, p. 1-16; zie ook: ID., *Het Kasteel Puttenhove te Sint-Denijs-Westrem*, in G.O.V. Heraut, 31, (1996), nr. 5, p. 1-20. Geïllustreerd.
776. HUYS P., *De herbergen in Drongen in 1683*, in *Dronghine. Jaarboek*, (1996), p. 71-77.
777. HUYS P., *Genealogische documenten bij de Antiquaar ... (Staten van goed van Laureyns Bake, Gent 1674, en van François Le Roi, Houtem, 1761)*, in *Vlaamse Stam*, 32, (1996), nr. 5, p. 225-229.
778. HUYS P., *Van criminele feiten in Drongen (1531-1534)*, in *Dronghine. Jaarboek*, (1996), p. 85-88.
779. HUYS P., *Verboden vlasroten in de Leie te Baarle (1652)*, in *Dronghine. Jaarboek*, (1996), p. 21-24.
780. HUYS P., *Vermisten uit Machelen, Vinkt en Zaffelare anno 1781*, in *Vlaamse Stam*, 31, (1995), nr. 11-12, p. 603-604; ID., *Vermisten uit Assenede, Herentals, Watervliet en Wortegem (1778-1780)*, in *Vlaamse Stam*, 32, (1996), 9, p. 411-412.
Gebaseerd op noodadvertenties gepubliceerd in de "Gazette van Gend".
781. HUYS P., *Signalementen uit het "Memoriaal Administratief van Oost-Vlaanderen" (1829)*, in *Vlaamse Stam*, 32, (1996), nr. 6, p. 268; *Gelegenheidsvondsten (1777, 1869)*, ibidem, p. 288.
782. LEVIS E. en G. VAN GEERT, *Gentsche woorden en uitdrukkinge. Deel XXV*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 24, (1995), nr. 5, p. 282-284; Deel XXVI, nr. 6, p. 347-349; Deel XXVII, 25, (1996), nr. 1, p. 39-41; Deel XXVIII, 25, (1996), nr. 2, p. 92-95; Deel XXIX, nr. 3, p. 152-154; Deel XXX, nr. 4, p. 213-217; Deel XXXI, nr. 5, p. 272-274.
783. MAES D., *Jan Baptist Lombaert*, in *Dronghine. Jaarboek*, (1996), p. 79-83.
Genealogisch overzicht van de familie Lombaert (17de eeuw) die ver-

BIBLIOGRAFIE VAN DE GESCHIEDENIS VAN GENT 1995-1996

schillende huizen in Gent bezat, onder meer De Coning van Spanje in de Veldstraat. Geïllustreerd.

784. OSSIEUR E., *Het dubbelgraf Van Loo-De Battice op het Campo Santo te Sint-Amandsberg (Gent)*, in *Vlaamse Stam*, 31, (1995), nr. 10, p. 497-504. Geïllustreerd.
785. OSSIEUR E., *Vondeling Sophia Stove (1844-1870)*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 24, (1995), nr. 5, p. 259-267. Geïllustreerd, met plattegronden en met kritisch apparaat.
786. POELMAN R., *Doopsels in de Sint-Amanduskapel te Sint-Amandsberg (18de eeuw)*, in *Jaarboek De Oost-Oudburg*, XXXI, (1995), p. 105-128.
787. POELMAN R., *Korfbalclub Ganda aan de Hogeweg*, in *Jaarboek De Oost-Oudburg*, XXXI, (1995), p. 129-135.
788. R.C., *Een merkwaardig beeld, de "kulder" te Gent*, in *Oostvlaamse Zanten*, 70, (1995), nr. 2-3, p. 214-215.
Dit beeld dat herinnert aan de Gentse wezen staat aan de Godshuizen- en Martelaarslaan te Gent.
789. ROOSE M., *De kranten van Wetteren*, Gent, 1995, 5 dln.
Facsimile uitgave van historische kranten van Wetteren.
790. SCHEPENS E., *Vogelvangst en vinkenwedstrijden te Gent van de 16de tot de 18de eeuw Het gulde van Ste Gillis gheseyt Vinckenaers onderhouden mette slachnette te Gent*, in *Oostvlaamse Zanten*, 71, (1996), nr. 2, p. 85-107; vervolgd in nr. 3, p. 155-171.
791. SCHEPENS E. L., *Enkele gegevens over de nationale militie van 1816 en 1820 m.b.t. de stad Gent*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 25, (1996), nr. 4, p. 202-212.
Namenoverzicht op basis van een militiedocument (gekocht op de rommelmarkt) van het arrondissement Dendermonde waaruit de Gentse dienstplichtigen zijn gelicht.
792. SCHEPENS E. L., *Enkele voorvallen behandeld door het leenhof en de gezamenlijke vierschaar van Drongen (1781-1783)*, in *Dronghine. Jaarboek*, (1996), p. 59-69.
793. SCHEPENS E. L., *Gentse vondelingen en verlaten kinderen geplaatst te Heusden (1839-1868)*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 24, (1995), nr. 6, p. 337-344. Bevat namenlijsten van geplaatste kinderen met vermelding van de "kweekouders".

794. SMEYERS J., *Mevrouw de Mode in de Vlaemschen Indicateur (1779-1787)*, in *Oostvlaamse Zanten*, 70, (1995), nr. 2-3, p. 178-180.
795. STEEGHERS W., *Gentse buitenpoorters van Lokeren in de 15de eeuw*, in *Vlaamse Stam*, 32, (1996), nr. 6, p. 285-287; *Gentse poorters uit Oostende (1542-1796)*, in *Vlaamse Stam*, 32, (1996), nr. 7-8, p. 362-364; *Gentse Poorters uit Drongen (1542-1796)*, in *Dronghine. Jaarboek*, (1996), p. 38; ID., *Gentse buitenpoorters van Desteldonk en Mendonk in de 15de eeuw*, in *Heemkundig Nieuws*, 23, (1995), nr. 4, p. 12-13; ID., *Gentse buitenpoorters van Zeveneken in de 15de eeuw*, in *Heemkundig Nieuws*, 23, (1995), nr. 4, p. 14.
796. STEEGHERS W., *Overleden begijntjes van het Klein Begijnhof Onze-Lieve-Vrouw-ter-Hooie te Gent, afkomstig uit Gent (1673-1796)*, in *Vlaamse Stam*, 32, (1996), nr. 2, p. 96-97; ID., *Overleden begijntjes van het Groot Begijnhof Sint-Elisabeth te Gent, afkomstig uit Gent (1701-1796)*, in *Vlaamse Stam*, (1996), nr. 2, p. 98-102.
797. VAN BOST F., *Gentse Volksprenten 17de-20ste eeuw, (Museum voor Volkskunde)*, Gent, 1996, 31 blz.
Geïllustreerde tentoonstellingscatalogus. Zie ook ID., *Gentse Volksprenten*, in *Oostvlaamse Zanten*, 71, (1996), nr. 3, p. 173-192. Geïllustreerd.
798. VAN DEN ABEELE R., *Vroegste bidprentjes uit het gebied Scheldeveld*, in *Heemkring Scheldeveld*, XXV, (1996), p. 89-107.
Het gebruik van bidprentjes in Vlaanderen kwam op in het begin van de 19de eeuw. De auteur schetst verschillende types aan de hand van vroege voorbeelden, onder meer personen die in Gent, Gentse deelgemeenten of randgemeenten hebben geleefd. De namenlijsten zijn in alfabetische orde. Geïllustreerd.
799. VANDERLINDEN R., *Gedenk-, hulde & vriendenboek, Liber Amicorum. Meer dan honderdvoudig eerbetoon*, in *Oostvlaamse Zanten*, 70, (1995), nr. 2-3, p. 10-152).
Analyse van het fenomeen "gedenkboek", met een eerste aanzet tot het opstellen van een volkskundige bibliografie ervan; bevat een overzicht van 118 huldeboeken. Geïllustreerd.
800. VANDERVEKEN A., *Speuren naar gevelstenen, uitsteek- en uithangborden en herbergnamen in Waas*, in *Toerisme Oost-Vlaanderen*, 44, (1995), 4, p. 74-80. Geïllustreerd.
801. VAN DRIESSCHER., *De families Heyndrickx - Van Exaerde - Van (der) Caenbeke*, in *Vlaamse Stam*, 32, (1996), nr. 7-8, p. 325-331.
Met vermelding van Gents archiefmateriaal.

BIBLIOGRAFIE VAN DE GESCHIEDENIS VAN GENT 1995-1996

802. VANGANSBEKE J., *Basketbal Club Drongen (1960-1995)*, in *Dronghine. Jaarboek*, (1996), p. 45-58.
803. VAN HAVERBEKE E., *Een straat uit de duizend... de Beukelaarstraat, voormalige Schildstraat. De geschiedenis van een straat en haar bewoners*, Oostende, 1995, 164 blz.
De auteur behandelt de ontstaansgeschiedenis van de straat maar de hoofdbrok van de aandacht gaat naar de bewoners ervan. Geïllustreerd.
804. VAN TWEMBEKE J., *Herbergen te Zevegem, deel I*, in *Heemkring Scheldeveld. Jaarboek*, XXIV, (1995), p. 5-68. Geïllustreerd.
805. VAN WERVEKE A., *Hoe Ledeberg vergeten werd bij de verdeeling van het land in gemeenten ten jaren 1796*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 25, (1996), nr. 2, p. 95-97.
806. VAN WERVEKE A., *Oudheidkundige Kroniek. De witte kaproenen*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 24, (1995), nr. 5, p. 285-288.
807. VERBEKE A., *John Flanders. Dat was een tijd!*, Gent, 1996, 279 blz.
Bundel verhalen van Raymond De Kremer (1887-1964) alias John Flanders verzameld, ingeleid en van commentaar voorzien door A. Verbeke. Met korte levensschetsen van Lodewijk Lievevrouw-Coopman, Lodewijk De Vriese, Gustaaf Vigoureux, Mondje Plas, Wantje Dimez en Désiré De Vynck.
808. WINNE L., *Traditie en vernieuwing. Het Kerstgebeuren in Oost-Vlaanderen*, in *Toerisme in Oost-Vlaanderen*, 45, (1996), nr. 4, p. 97-100. Geïllustreerd.

Biografieën

809. BALDEWIJNS J. en D. LIEVOIS, *Agnes vanden Bossche, een zelfbewuste vrouw en een merkwaardige kunstenares uit het 15de-eeuwse Gent*, (*Oudheidkundige Musea*) Gent, 1996, 96 blz.
Hernieuwde studie over het leven en het werk van de 15de-eeuwse kunstenaar **Agnes vanden Bossche**, met situering in een meer algemene politieke en culturele context van de gebouwen en de evenementen waarvoor zij, voornamelijk als schilder, werkte. De krijgsstandaard in het Bijlokemuseum, die traditioneel aan haar wordt toegeschreven, wordt afzonderlijk belicht. In het licht van de huidige kennis moet de toeschrijving genuanceerd worden. De monografie wordt afgesloten met een werklijst, samengesteld op basis van archiefvermeldingen en met een kritische bibliografie. Geïllustreerd.

810. BOURAHLI O., *Daniël, Joseph, Benoît Mareska*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 25, (1996), nr. 2, p. 62-73.
Geneesheer en auteur van wetenschappelijke rapporten over de sociale omstandigheden in Vlaanderen (1803-1858). Met uitgebreid overzicht van het bronnenmateriaal.
811. COLLIN L., *Jean Baptiste Lavaut (1834-1900), Archivaris van het bisdom Gent*, in DE ZUTTER J., L. CHARLES en A. CAPITEYN, *Qui valet ingenio. Libert Amicorum Johan Decavele*, gent. 1996, p. 109-133.
Gedocumenteerde biografie van **Jean Baptiste Lavaut (1834-1900)**, algemeen directeur van de zusters van Sint-Vincentius a Paulo in Buggenhout en archivaris van het bisdom Gent. Geïllustreerd.
812. DE BUCK R., *Filips Van Artevelde*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 24, (1995), nr. 5, p. 268-273.
813. DE MAEYER J., *Arthur Verhaeghen, 1847-1917. De rode baron*, in *Belgisch Tijdschrift voor Nieuwste Geschiedenis*, XXV, (1994), nr. 1-2, p. 262-271.
814. DEMEY A., *Geo Verbanck. Beeldhouwer, (Provinciebestuur Oost-Vlaanderen. Kleine Kultuurgidsen)*, Gent, 1995, 64 blz.
Beschrijving van leven en werk van de Gentse beeldhouwer **Georgius Leopoldus Verbanck** (°1881).
815. de ROBIANO S., *Echec à l'Empereur. Echec au Roi. Maurice de Broglie. Evêque de Gand (1766-1821)*, Ottignies, 1996, 349 blz.
Via de gedetailleerde levensschets van **Maurice de Broglie (1766-1821)**, die in 1807 aangesteld werd als bisschop van het bisdom Gent, wordt men geconfronteerd met de opeenvolging van politieke en militaire gebeurtenissen die geheel Europa aanbelangden evenals met de plaats die de katholieke religie daarin werd toebedeeld.
816. DEROLEZ A., *Twee Gentse Hoofdbibliothecarissen: Ferdinand Vander Haeghen en Willem De Vreese*, in VERHULST A. en L. PAREYN (red.), *Huldeboek Prof. dr. Marcel Bots. Een bundel historische en wijsgerige opstellen, (Liberaal Archief, Reeks verhandelingen, nr. 11)*, Gent, 1995, p. 85-105.
817. DE VOLDER N., P. HUYS, W. JONCKHEERE, I. TORCK en T. VANHEE (red.), *Liber Amicorum Herman Maes, (Kunst- en oudheidkundige Kring van Deinze en van het Land aan Leie en Schelde)*, Deinze, 1996, 359 blz.
818. DUJARDIN F., J.A. *De Bondt: een Gents architect uit het Interbellum*,

BIBLIOGRAFIE VAN DE GESCHIEDENIS VAN GENT 1995-1996

in *De Woonstede door de eeuwen heen*, (1996), nr. 111, p. 11-21.

Johannes Albert De Bondt (° Gent 1888 - + Gent 1965). Bouwde o.m. in het Gentse Miljoenenkwartier en was leraar aan en directeur van de Gentse Academie.

819. **DUYM S.**, *Het reisverhaal van Eugeen Wauters*, in *Jaarboek De Oost-Oudburg*, XXXI, (1995), p. 30-69.
Korte levensschets van **Eugeen Wauters** (1869-1952) uit Mendonk die als scheutist naar China reisde en wiens brieven naar familie de ruggengraat vormen voor de weergave van een verre reis in 1896. Geïllustreerd.
820. **GOETHALS K.**, *De privé-opdrachten van architect Pieter Van Kerkhove (1847-1889) te Sint-Niklaas*, in *Annalen van de Koninklijke Oudheidkundige Kring van het Land van Waas*, 98, (1995), p. 327-356.
Pieter Van Kerkhove (1847-1889) uit Lembeke werd op 14-jarige leeftijd in Gent gesignaleerd waar hij vermoedelijk bij een schrijnwerker werkte. Na de oprichting van de Sint-Lucasschool in 1863 volgde hij er lessen in de bouwkunde. Hij was ook werkzaam in de ateliers van August Van Assche en van Jean Béthune, op wiens kosten hij tevens verschillende kunst- en studiereizen kon maken. In september 1880 werd hij aangesteld als provinciaal architect en vestigde zich in Gent. De betrokken bijdrage handelt over privé-opdrachten in Sint-Niklaas, maar maakt ook melding van andere realisaties zoals de bouw van het Crombeenklooster in Gent. In 1887 vestigde hij zich aan de Houtlei. Hij doceerde tevens aan de Sint-Lucasschool. Op 13 maart 1889 overleed hij en werd bijgezet op de begraafplaats van Mariakerke. Geïllustreerd.
821. *Hommage aan Romain Deconinck*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 24, (1995), nr. 5, p. 273-277.
822. *In Memoriam*, in *Cultureel Jaarboek Provincie Oost-Vlaanderen*, 1994, p. 167-174.
Korte biografische schets van **Etienne De Cuyper**, **Honoré Van Steenberge**, **Léon De Winne**, **Lode Hoste**, **Noël Kerckhaert**, **André Stoop**, **Luc Wellens** en **Valère De Pauw**.
823. **KLUYSKENS P.**, *Emiel Braun*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 24, (1995), nr. 6, p. 318-325.
Geïllustreerd.
824. **KLUYSKENS P. (+)**, *Filips de Goede*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 25, (1996), nr. 4, p. 184-187.
Heruitgave naar aanleiding van de 600ste verjaardag van zijn geboorte op 30 juni 1396.

825. KLUYSKENS P., *Jan-Baptist Minne-Barth*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 25, (1996), nr. 5, p. 260-264.
Beknopte biografische schets over **Jan-Baptist Minne-Barth** (1796-1851), voormalig politicus en burgemeester van Gent.
826. KLUYSKENS P. (+), *Margaretha van York*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 25, (1996), nr. 3, p. 118-125.
Heruitgave naar aanleiding van de 550ste verjaardag van haar geboorte op 3 mei 1446. Geïllustreerd.
827. LEKENSL., *Campo Santo-herdenking 1995. Bouwmeester Louis Cloquet (1849-1920)*, in *G.O.V. Heraut*, 30, (1995), nr. 5, p. 15-16. Geïllustreerd.
828. LENDERS P., *Portret van prins Georg-Adam van Starhemberg in de Ledenkamer van de Staten van Vlaanderen in het Gentse Stadhuis*, in *G.O.V. Heraut*, 31, (1996), nr. 2, 4 blz.
829. LENDERS P., *Vilain XIII*, Leuven, 1995, 127 blz.
Publicatie met aandacht voor het leven en de carrière van burggraaf **Jean Jacques Philippe Vilain XIII** (Aalst 1712-Wetteren 1777), Vlaams econoom, socioloog en politicus. Eén van de grote "verlichte" vernieuwers van de 18de eeuw. Burgemeester van Aalst en Gent, voorzitter van de Staten van Vlaanderen en van haar bestendige deputatie. Hij overwon met succes de rundveepest en staat bekend als de grondlegger van het Belgisch modern penitentiair regime. Geïllustreerd.
830. LIEBAUT H., *Theodore Welvaert (1837-1900), stadsarchitect te Lokeren*, in *Annalen van de Koninklijke Oudheidkundige Kring van het Land van Waas*, 98, (1995), p. 183-325.
Theodore Welvaert, zoon van Livinus en van Dorothea Francisca De Pauw, werd op 28 juni 1837 in Gent geboren. Behalve opleiding in het schrijnwerkersatelier van zijn vader, volgde hij ook lessen schrijnwerk, bouwkunde en bijhorende vakken aan de Gentse Academie voor Schone Kunsten. Vooraleer in 1860 als stadsbouwmeester van Lokeren te worden aangesteld, was hij werkzaam als tekenaar bij het ministerie van openbare werken, onder meer onder leiding van ir. G. Wolters. Geïllustreerd.
831. MAES D., *Over Lieven van Pottelsberghe*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 25, (1996), nr. 1, p. 31-34.
Biografisch overzicht van deze baljuw en ontvanger van de vorstelijke domeinen in Vlaanderen (begin 16de eeuw).
832. MANESSE M., *Emiel Poetou, 20 jaar later*, in *Marka. Notulenblad*, nr. 114, 55 blz.

BIBLIOGRAFIE VAN DE GESCHIEDENIS VAN GENT 1995-1996

Biografische schets van de Gentse beeldhouwer **Emiel Poetou** (1885-1975) met een overzicht van zijn kunstwerken.

833. SEEUWSE., *Charles De Visscher (1852)1896): Een beknopte biografie*, in *Jaarboek De Oost-Oudburg*, XXXI, (1995), p. 13-29.
Charles De Visscher (1852-1896) was arts en verbonden aan de Gentse Universiteit. Geïllustreerd.
834. STOCKMAN R., *Kanunnik Petrus Jozef Triest, stichter en organisator*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 25, (1996), nr. 4, p. 170-181.
Biografisch overzicht van **P.J. Triest** (1760-1836), belangrijk figuur binnen de Gentse armenzorg en de verzorging van geesteszieken in de 19de eeuw. Geïllustreerd.
835. VAN DER LINDEN R., *Levensbeeld M. Daem. Heemkunde, Kunst, Volkskunde*, in *Oostvlaamse Zanten*, 70, (1995), nr. 2-3, p. 89-108.
Levensbeschrijving van **Marcel Daem** (Wetteren, 1914) gevolgd door een bibliografisch overzicht van zijn werk.
836. VAN ELSLANDER A., *Jozef Vercoullie, lid van de Vlaamse Academie (1919-1937)*, in VERHULST A. en L. PAREYN (red.), *Huldeboek Prof. dr. Marcel Bots. Een bundel historische en wijsgerige opstellen, (Liberaal Archief, Reeks verhandelingen*, nr. 11), Gent, 1995, p. 263-276.
In bijlage: *Lijkrede den 5 December 1923 in het sterfhuis van Virginie Loveling Briefwisselend lid der Koninklijke Vlaamse Academie, door prof. J. Vercoullie, Bestuurder der Academie*. Deze bijdrage gaat in op de bezigheden van **Jozef Vercoullie** als lid van de Vlaamse Academie.
837. VANHOUTTE, M., *Jan-Baptist De Smet, XIVde bisschop van Gent en het bisdom tijdens zijn episcopaat (1732-1741)*, in *Annalen van de Koninklijke Oudheidkundige Kring van het Land van Waas*, 98, (1995), p. 145-182. Geïllustreerd.
838. VANSCHOENBEEK G., *Emilie Claeys (1855-1943). Feministische heilige, socialistische dissidente of speelbal van de wisselvalligheden van het lot? Een kleine oefening in historische kritiek*, in *Brood & Rozen*, (1996), nr. 3, p. 66-81.
Genuanceerde kijk op bepaalde feiten in het leven van **Emilie Claeys**, onder meer op haar "afscheid" van de Belgische Werkliedenpartij. Geïllustreerd, met eindnoten.
839. VERHULST A. en L. PAREYN (red.), *Huldeboek Prof. dr. Marcel Bots. Een bundel historische en wijsgerige opstellen, (Liberaal Archief, Reeks verhandelingen*, nr. 11), Gent, 1995, 354 blz. Met bijdragen van diverse auteurs.

INDEX

ADAMS A.	682	DE CLERCQ L.	680
AMPE C.	576	DE CLERCQ W.	584
ART J.	567	DE DECKER A.	770-771
BAELDE M.	615	DE HERDT R.	522, 654-658
BAILLIEUL B.	673	DE JONG A.F.M.	562
BALDEWIJNS J.	809	DE KEGEL A.	681-682
BALTHAZAR H.	542	DE KEYZER D.	630
BALTHAU E.	588	DE KRAKER A.	665
BASTIAENS J.	577	DELBAERE E.	772
BAUTERS L.	681-682	DE MAEYER J.	631-632, 669, 813
BAUWENS M.	602, 674	DEMEDTS F.	572
BAVAY G.	543	DE MEULEMEESTER J.	547, 683
BECUWE F.	682	DEMEY A.	681-682, 814
BLOCKMANS W.	589	DE MULDER G.	582
BOCKSTAEL P.	675	DE MUYNCK G.	524
BOMBAY J.	689, 760	DENEWET L.	714
BONCQUET D.	676, 687	DE ROBIANO S.	815
BOONE M.	567, 590-593	DEROLEZ A.	816
BOSSUYT I.	726	DESEYN G.	659-662
BOUCKAERT B.	726-727	DE SMET A.	684
BOURAHLI O.	810	DESMET G.	548
BOURGEOIS J.	576, 578-579, 586	DESPY G.	596
BRAECKMAN E.M.	663	DESMAELE H.	672
BRAEKMAN W.L.	761-764	DE TREMERIE M.	732
BRAL G.J.	679	DEVISSCHER H.	733
BROGET G.	677	DE VOLDER N.	742
BRUINS G.J.	672	DEVRIESE L.	617-619, 676, 686-687
CAILLIAU H.	664	DE VOLDER N.	817
CAPITEYN A.	571, 644, 728, 733	DEVOS M.	567
CARDON B.	749	DEVOS P.	681
CARSON P.	765	DE VROEDE M.	570
CASSIMAN P.	766	DE VROOMEN J.R.	572
CHARLES L.	522, 571, 565, 729	DE WEVER B.	633
CHRISTIAEN M.	767	DE WINNE L.	735
COCK S.	681	DE ZUTTER J.	571, 597
COIGNEAU D.	572	DHANENS E.	733
COLLIN L.	733, 811	D'HOLLANDER J.	734
COPPEJANS-DESMEDT H.	629	D'HONDT B.	634
COPPENS H.	523	D'HONDT J.	598
CORNELIS - DE VOS G.	768	DISCART-AUDENAERDE J.	773
CROENEN G.	567	DOPERE F.	689
CROMBE P.	544, 580-581	DUBOIS M.	689
DAENENS L.	730-731	DUJARDIN C.	669
DAMBROYNE J.	616	DUJARDIN F.	818
DANNEEL M.	594	DUVERGER E.	736
DAUCHY S.	568	DUYM S.	819
DE BAETS A.	569	ERENSTEIN R. L.	572
DE BLOCK J.	679	ERVYNCK A.	549, 759
DE BOE G.	545	EVERAERT G.	550, 685, 690-691
DE BUCK R.	769, 812	EVRAERT A.-K.	692
DECALUWE L.	678	FIERLAFIJN M.	681-682
DECAVELE J.	546, 567, 672, 679	FOCKEDEY L.	576
DECLERCQ G.	595	FOREST L.	562

BIBLIOGRAFIE VAN DE GESCHIEDENIS VAN GENT 1995-1996

FRANCOIS L.	573	MOULAERT J.	638
GAUBLOMME D.	733	NACHTERGAELE V.	747
GESQUIERE I.	632	NUYTTENS M.	528
GEVAERT G.	775	OSSIEUR E.	639-640, 784-785
GOETHALS K.	820	OTTE M.	559
GROOTAERS W.	537, 666, 672	PAREYN L.	839
GUBIN E.	635	PAULISSEN G.	689
HAGGH B.	737	PEETERS J.P.	604
HANCKE K.	599	PERSOONS E.	529
HANNES J.	636	PETRI F.	605-606
HEINS A.	693	PIETERAERENS M.	681-682
HEIRBRANT S.	738	PIETERS M.	549
HENDRIX V.	562	PITTMOVILS K.	641
HEYMANS F.	637	POELMAN R.	530-531, 642, 786-787
HOFFSUMMER P.	550-551, 694	POULAIN N.	712-713
HOUBRECHTS D.	551	PREVENIER W.	567, 607, 643
HOSTE I.	567	PUISSANT J.	635
HOSTE M.	679	QUAEGHEBEUR P.	669
HUYS P.	739-740, 776-781, 817	RAMAKERS B.	572
HUMMELEN W.	572	R.C.	788
JONCKHEERE W.	817	ROBERTS-JONES F.	748
KAWAHARA A.	601	ROBIJNS L.	681-682
KIECKEPOOST J.-J.	698	ROGGE M.	582
KLUYSKENS P.	823-826	ROOSE M.	789
KOCH A.	602	SAUWEN R.	731
KWANTEN G.	669	SCHEERDER J.	668
LAGROU J.	707	SCHEERLINCK K.	745
LALEMAN M.C.	522, 547-548, 550, 552-558, 685, 691, 699-703	SCHEPENS E.	790
LAMARCQ D.	582	SCHEPENS E.L.	622-623, 791-794
LANCLUS K.	704	SCHOLLIERS P.	540, 644
LANDRIE M.	562	SCHOUPS I.	593
LANGOHR R.	576, 585	SCHREURS E.	726
LAPORTE D.	705	SEEUWS E.	833
LAUREYS D.	667	SEGERS Y.	669
LEFERT J.	757	SEMEY J.	576
LEKENS L.	706-707, 827	SENNESAEV V.	715
LENDERS P.	573, 828-829	SMEYERS J.	794
LEVIS E.	782	SMEYERS M.	574, 749
LIEBAUT H.	830	STABEL P.	575
LIEVOIS D.	620, 685, 691, 705, 809	STEEGHERS W.	795-796
LUCAS R.	745	STEENHAUT W.	645
LUST J.	644	STOCKMAN R.	834
MADDENS N.	621	STOOPS Georges	717
MAES D.	708-710, 746, 783, 831	STOOPS G.	548, 558, 691, 703, 717
MAES J.	526	SUYS A.	718
MAHAUX J.P.	635	SWINBERGHE P.	548
MANESSE M.	832	THOEN E.	567
MARIJNISSEN R.	733	THOEN H.	583-585
MARYNS D.	619	TORCK I.	817
MATTHYS A.	547	TRIO P.	672
MEGANCK L.	711	TYSSENS J.	646
MEGANCK M.	576	VALCKE J.	731
MEERSSEMAN S.	527	VANACKER D.	560
MERTENS J.	603	VAN ASSCHE K.	750
MORTIER K.	733	VAN BOST F.	797
		VAN CLEVEN J.	719

L. CHARLES, R. DE HERDT, M.C. LALEMAN

VANCOPPENOLLE C.	573	VERRIEST-LEFERT J.	757
VANDAMME G.	751	VERVUST A.	538
VAN DEN ABEELE R.	798	VIAENE P.	539-540
VANDENBORRE H.	705, 720	VLEESCHOUWERS-	
VANDENBOSSCHE D.	752	VAN MELKEBEEK M.	671
VANDENBREEDEN J.	689	WALGRAVE J.	731
VAN DEN KERKHOVE A.	753	WATERSCHOOT W.	628
VANDEPITTE D.	721	WINNE L.	808
VAN DER BORG K.	562	WYLLEMAN L.	725
VAN DER GUCHT K.	624		
VAN DER HAEGHEN G.	581		
VAN DER HERTEN B.	647, 651		
VAN DER LINDEN R.	799, 835		
VAN DER STOCK J.	574		
VANDERVEKEN A.	800		
VAN DE WALLE R.	561, 648		
VAN DE WIELE J.	625		
VAN DOORNE G.	622, 678-679, 722		
VAN DOORSELAER A.	579, 586		
VAN DRIESSCHE R.	801		
VAN DURME L.	582		
VAN EENOO R.	649		
VAN ELSLANDE R.	754-756		
VAN ELSLANDER A.	836		
VANGANSBEKE J.	670, 802		
VAN GEERT G.	782		
VAN HAVERBEKE E.	803		
VANHAUTE E.	650		
VANHEE T.	817		
VANHOUTTE E.	837		
VAN KEYMEULEN J.	567		
VAN MEERTEN M.	651		
VANMOERKERKE J.	527		
VAN NEER W.	759		
VAN PETEGHEM P.	626		
VAN ROMPAEY L.	632		
VANSCHOENBEEK G.	838		
VAN SCHOOR J.	627, 581		
VAN STRYDONCK M.	562		
VANTHILLO C.	723		
VAN TWEMBEKE J.	532, 804		
VAN WERVEKE A.	805-806		
VELLE K.	533		
VERACHTEN L.	672		
VERBEKE A.	807		
VERBRUGGEN C.	577		
VERBRUGGEN P.	534		
VERCAUTEREN F.	608		
VERDOODT F.-J.	652		
VERHAEGHE F.	545		
VERHULST A.	535-536, 609-614, 839		
VERKERKEN D.	537		
VERMEULEN F.	587		
VERMOTE M.	645		
VERRIEST D.	757		
VERRIEST G.	757		